

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 4 2 D, do 100 vrt 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravišтво: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poština plačana v gotovini.

Notranji ali jadranski problem

Dogodki, ki so se pravkar odigrali v narodni skupščini, niso našli v naši politični javnosti tistega odmeva, ki jim pritiče po njihovi važnosti za naš bojiščni nacionalni razvoj. Radičev izpreobnjenje k državnemu in narodnemu edinstvu in k splošnemu pozitivnemu ustvarjanju, mesto dosedanjega abstinenčnega defetizma, se je posmatralo v prvi vrsti iz osebnega stališča in pa iz kurioznosti. Ima pa tudi večje ozadje, tako da ga lahko prištevamo k najvažnejšemu političnemu dogodku po sprejetju vidovdanske ustave.

Radičev izpreobnjenje, kateremu morajo seveda slediti dejanja in ki je zaenkrat samo delno, prinese, ako bo dosledno, v naše notranje-politično življenje popolnoma nove probleme.

Doslej je namreč Radič v prvi vrsti povdarjal svoj plemenski, samohrvatski, obenem tudi velehrvatski program. Znači, da je povdarjal kot bistven problem naše države, problem medsebojnega življenja Srbov, Hrvatov in Slovencev, izhajajoč s postavke, da smo trije narodi, in da zahtevajo te tri enote ne glede na teorije separiranega življenja v medli, zgolj formalno enotni okvirni državi.

S svojimi izpremembami je Radič priznal, da so ničeva dejstva in razlogi, s katerimi je utemeljeval to bivšo zahtevo po separiranem življenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. Obenem je priznal neupravičenost dosedanjega notranjega problema, ki ga je tvorilo od njega umetno ustvarjeno nezadovoljstvo med Srbi, Hrvati in Slovenci. Radič uvideva enotnost srbo-hrvatsko-slovenskega naroda, tako v nacionalnem, kakor državnem in političnem smislu, da si nihče ne taji kulturnih razlik in konservativnosti jezikovnih dialektov. Toda dialekti niso vse! Gospodarstvo, socialnost, državnost pomenijo mnogo globlje vrednote in nacionalnega javnega življenja! Te vrednote pa zahtevajo skupno državo!

Vse to uvideva sedaj tudi Radič in je temu primerno izjavil iz ust svojega namestnika, da se hočejo poslanci hrvatskih pokrajin odselej raje posvetiti gospodarskim in socialnim problemom, to je vraščanju vsakdanje, pozitivne politike.

Vsaka taka vsakdanja politika pa ne sme biti razcepčana in omejena na lokalne sebičnosti, marveč se mora poriditi splošnim smernicam! Tako zagovarjamo Slovenci danes že precej jasno neke svoje širše trgovske in gospodarsko-financijske smernice. Slovenci in industriji hočemo omogočiti ekspanzijo po vsi državi, slovenski inteligenci nadprodukciji odpiramo vrata na jug in vzhod, da jo posvetimo novi kulturni ekonomski in industrijski misli. Z industrijo pomagamo slovenskemu delavstvu, ki se rekrutira iz nadštevilnega slovenskega selštva. V trgovini zagovarjamo orijentacijo k Jadranu, zahtevamo železniške spoje z Bakrom in Sušakom, skratka s Kvarnerjem.

Isto se sedaj mora zgoditi tudi s hrvatsko politiko, če se hoče dosledno in resno orijentirati k pozitivnemu delu! Hrvati stanujejo večinoma ob Jadranu. Jadran so vrata naše države v veliki svet. Bodočost jugoslovenske države leži na Jadranu! Na Jadranu bomo reševali svoja vprašanja z Italijo! Kaj je torej lokalna vprašanja, ki bo po menilo brez dvoma osnovno ost in prevec vsega našega bodočega gospodarskega in zunanje-političnega stremljenja?

Ko se torej sedaj rešuje in obravilja naš dosednji notranji problem, je na mestu, da opozorimo na drugo, temeljno vprašanje, ki mora stajati na njegovo mesto! Med brati S-bi, Hrvati in Slovenci ni mesta plemenskem separatizmu! Pač pa so vsi trije poklicani, da zgrade državo in omogočijo enotnemu narodu najpopolnejšo socialno in kulturno eksistenco. Ovakva eksistenčna politika pa vodi brez ovinkov k problemu jadranske orijentacije naše države.

Popolen bankerot klerikalne politike v Beogradu

Slovenski klerikalci popolnoma izolirani. — Vlade in opozicijske stranke ogorčene nad postopanjem klerikalcev v parlamentu. — Davidovičev glasilo „Pravda“ napada klerikalce.

Beograd, 1. aprila. (Izv.) Po govoru klerikalnega poslanca dr. Andreja Gosarja, ki ga v Beogradu poznajo kot klerokomunisto, je tudi v opozicijskih krogih prodrla prepričanje, da je sploh nemogoče sodelovanje s klerikalno stranko v narodni skupščini. Držni in brezobrazno postopanje klerikalnih poslancev: Žebota, Smodeja in dr. Gosarja je zelo škodovalo splošnemu položaju opozicijskega bloka in vsi opozicijski poslanci zvrčajo vso krivdo za neuspehe v skupščini na klerikalne poslance. Opozicija sama priznava, da je ravno nepremišljen in mestoma konfuzni govor poslanca dr. Gosarja, oziroma njegovo komunistično-separatično stališče povzročilo, da je bil veliki politični govor ministra Svetozarja Pribičevića tako sijalen in da je imel v zbornici tako velik vtis. Zadnji dnevi v skupščini so prinesli nove dokaze, da je s slovenskimi klerikalci nemogoče vsak pošten sporazum in da so ravno klerikalci oni element, ki cvirajo pravičen in pošten sporazum.

V vrstah Davidovičevih demokratov je opaziti posebno veliko nezadovoljstvo in ogorčenje proti dr. Korošcu. Ti naglašajo, da se sedaj sploh sramujejo še nadalje vzdrževati stike s Koroševim klubom, ker so ravno člani tega kluba največ pripomogli k popolnemu krachu politike opozicijskega bloka.

Točno lahko danes ugotovimo, da so klerikalci v parlamentu popolnoma izolirani. Z njimi je izključena vsaka pravilna kombinacija. Z ozirom na sedanjost dejanski politični položaj je treba računati, da mora med narodom v Sloveniji nastopiti popoln in temeljit preobrat in da bo Slovenija, trezno in realno računajoča s političnimi prilikami

v državi, končno prisilila klerikalce k kapitulaciji.

Celokupni beograjski tisk brez razlike na politične smeri, tako opozicijski, kakor tudi vladni, napadeta zelo srdito in ostro politiko dr. Korošca. — Vehementne napade priobčuje proti klerikalcem glavni organ opozicijskega bloka „Pravda“ in celo Pionove „Novosti“, ki so doslej vedno simpatizirale s klerikalci, obračajo hrbet politiki dr. Korošca.

Radikalna „Samouprava“ posveča zadnja dva dneva uvodne članke o politiki dr. Korošca. Včeraj je objavila najprej članek „Politični brodolom dr. Korošca“. Danes se list ponovno lavi z govorom dr. Lorkovića in z govorom dr. Gosarja. — List pripominja, da je dr. Gosar govoril popolnoma v duhu dr. Koroščeve izjave, ki jo je dal v nedeljo zagrebškemu „Jutarnjemu listu“ po govoru g. Pavla Radiča v narodni skupščini. List povdarja, da vstrajajo slovenski klerikalci še nadalje pri svojem programu. Dr. Korošec in dr. Gosar sta pozabila vpoštevati, niti tako stališče nevarno za Slovenijo, ki biva najgroženejši del naše nacije. O tem še obširno spregovorimo. Eno je danes gotovo, to namreč, da so slovenski klerikalci izgubili vse svoje pozicije in da so bili oni tisti, ki so delali večno nepravilno pri ureditvi naših notranjih prilik. Upajmo sedaj, da pride končno do resničnega in pravega srbohrvatskega sporazuma. To je pojav, ki je nad vse značilen in simptomatičen in ki bo povzročil, da homo v bodoče posvečajo večjo pozornost politiki in načrtom g. dr. Korošca in njegovih prijateljev!

Opozicijski blok pred razsulom

Blizanje hrvatske sejačke stranke vladi Narodnega bloka. — Prvi oficijelni stiki z narodno-radikalno stranko.

Beograd, 2. aprila. (Izv.) Po odgodi plenarnih sedanjih skupščinskih vladnih političnih krogih največje zanimanje za nadaljno parlamentarno taktiko hrvatske seljačke stranke, ki se bo gotovo razvijala v smislu govora in izjave, ki jo je podal v imenu HRS predsednik kluba poslanec Pavle Radič. Že danes so vsi ali manj osnovane in utemeljene vesti, ki naglašajo, da se opozic. blok nahaja v kritični položaji razkroja in razpada. Odnosi med opozicijskimi strankami niso danes več tako prišrni, kot so bili pred volitvami. Razmerje med radičevci in opozicijskim blokom je postalo zelo hladno.

V parlamentarnem klubu HRS samem vladate dve struji. Prva, močnejša struja zastopa stališče, da je treba revizirati razmerje HRS do vlade in da je treba dobiti popolnoma drugo orijentacijo. Ta struja, ki jo tvorijo poslanci nekdanje HRS, je za pozitivno delo v narodni skupščini druga struja nasprotuje temu načelu in prišča, da ni oportuno skokoma preiti iz enega ekstreme v drugega. Te struji pripadajo poslanci Hrvatske zajednice. Ti niso zadovoljni popolnoma s izjavo predsednika parlamentarnega kluba HRS Pavla Radiča. Po njih menjenju omenja ta izjava popolno kapitulacijo radičevcev. Te dni so bili storjeni prvi oficijelni koraki za zblizanje med radikalni in HRS. Posl. Pavle Radič in dr. Nikić sta včeraj posetila skupščinskega predsednika Marko Trifkovića ter sta se z njim razgovarjala nad eno uro. Nekatere politične kroge naglašajo, da sta oba radičevska poslanci najprej pri skupščinskem predsedniku in v parlamentu za klubsko prostoro ter obenem naprosila za poslušanja. Če bodo dobivali radičevski poslanci, ki se nahajajo sedaj pod anketno, poslanske dnevice. Po tej konferenci je bil sestanek v Beogradu nazvočeni radičevski poslanci. Hrvatski politični krogi pripisujejo temu sestanku veliko politično važnost in reče samo za vprašanje poslancev, katerih mandate ima prve oficijelne stike med radičevci in Narodnim blokom. Polit. krogi tudi trdijo, da je Pavle Radič včeraj posetil skupščinskega predsednika Marko Trifkovića po nalogu Stjepana Radića, s katerim se je Pavle Radič danes v Zagrebu razgovarjal.

Beograd, 2. aprila. (Izv.) Zaradi velikonočnih praznikov se narodna skupščina sestane šele koncem tega meseca in sicer, dne 28. aprila ob 9. dopoldne v dnevnem redu: določitev dnevnega reda. Narodna skupščina vzame v pretres najprej načrt novega stanovanskega zakona, ker notuje veljavnost sedanjega stanovanskega zakona že 1. maja. Stanovanski zakon je bil odložen zakonodajnem odboru. Ta je včeraj izvolil poseben pododbor, ki ima v njejkratnem času v vseh podrobnostih zakon predložiti v ta pododbor so bili izvoljeni: dr. Nikola Subotić, dr. Lalošević, dr. Nuko Perić, Milan Simonović, Aleksander Sarž, Srdjan Budisavljević, Gliša Tadić, Bora Milanović, dr. Hrasnica in dr. Superina. — Minister za socialno politiko Marko Gjurič je pozval zakonodajni odbor da čimprej reši novi stanovanski zakon.

STANOVANJSKI ZAKON PRED GLAVNO SKUPŠČINO.

Beograd, 2. aprila. (Izv.) Zaradi velikonočnih praznikov se narodna skupščina sestane šele koncem tega meseca in sicer, dne 28. aprila ob 9. dopoldne v dnevnem redu: določitev dnevnega reda. Narodna skupščina vzame v pretres najprej načrt novega stanovanskega zakona, ker notuje veljavnost sedanjega stanovanskega zakona že 1. maja. Stanovanski zakon je bil odložen zakonodajnem odboru. Ta je včeraj izvolil poseben pododbor, ki ima v njejkratnem času v vseh podrobnostih zakon predložiti v ta pododbor so bili izvoljeni: dr. Nikola Subotić, dr. Lalošević, dr. Nuko Perić, Milan Simonović, Aleksander Sarž, Srdjan Budisavljević, Gliša Tadić, Bora Milanović, dr. Hrasnica in dr. Superina. — Minister za socialno politiko Marko Gjurič je pozval zakonodajni odbor da čimprej reši novi stanovanski zakon.

PAVLE RADIČ POZVAN V AVDIJENCO.

Beograd, 2. aprila. (Izv.) Kakor doznava vaš dopisnik iz dvornih krogov, je za danes popoldne pozvan predsednik parlamentarnega kluba HRS posl. Pavle Radič na dvor. Kralj ga sprejme v daljši avdijenci. Na dvoju smatrajo, da je sprejem Pavla Radića popolnoma omogočen, ker je HRS podala dovolj jasno izjavo lojalnosti v narodni skupščini.

Darujmo za sokolski Tabor!

Pred rekonstrukcijo vlade

Zahteve poslancev HSS. — Nezadovoljstvo in prepri v opozicijskem bloku. — Kriza v Davidovičevem klubu.

Beograd, 2. aprila. (Izv.) Ministrski predsednik Nikola Pašić pada v soboto 4. t. m. formalno demisijsko sedanje vlade, ki ji je bil poverjen mandat za izvedbo skupščinskih volitev. Po zatrdilu vladinih krogov poveri kralj ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću mandat za sestavo široke parlamentarne poslovne vlade. Glede rekonstrukcije vlade so že danes razširjene različne kombinacije. Gotovo je, da se izvrše znatne osebnne spremembe. Predvsem je sigurno, da sedanji železniški minister Stanić ne ostane več na tem mestu.

Beograd, 2. aprila. (Izv. Ob 12.) Po informacijah vašega dopisnika predložil ministrski predsednik g. Nikola Pašić v soboto 4. t. m. Nj. Vel. kralju definitivno formalno demisijsko svojega sedanjega vladnega kabineta, da takoj prevzame mandat za sestavo poslovne vlade, ki naj izvede začrtani gospodarsko-politični program Narodnega bloka. Ker so sprejete proračunske dvanajstine, je vlada prebrodila vse nepravilike, ki bi lahko izzvale daljšo parlamentarno krizo.

Prilagoditve dni prične ministrski predsednik g. Nikola Pašić s posvetovanjem glede rekonstrukcije vlade. G. Pašić načrta takoj po formalni demisiji predložiti kralju ministrsko listo rekonstruirane vlade. Glede rekonstrukcije sta se danes dopoldne dlje časa posvetovala načelnika Narodnega bloka Nikola Pašić in Svetozar Pribičević. Ministrska lista bo v nekaj dneh gotova.

Položaj hrvatske seljačke stranke v narodni skupščini je precej komičen. Radičevci so sedaj prišli k vladnim državljanom ter zahtevalo pačo za svojo v narodni skupščini podano izjavo lojalnosti. Pred vsem zahtevajo, da naj bi parlamentarna anketa zelo porpela delo in bi tako bila kmalu rešena usoda anketnih radičevskih mandatov. Radičevci silijo tudi na to, da se hrvatska preiskava proti Stjepanu Radiću čimprej konča. Radičevci računajo na to, da Radič ne bo obsojen in da mu bo končno omočen prihod v Beograd.

Radičevci so zelo nezadovoljni nad postopanjem Ljube Davidovića, kateremu pripisujejo glavno krivdo, da niso bili potrjeni vsi mandati HSS. Na drugi strani radičevci zelo hvalijo Kosto Timotijevića, ki je s svojim toplim in iskrenim govorom v narodni skupščini zelo mnogo pripomogel k nekoliko ugodnejši rešitvi mandatskega vprašanja.

V Davidovičevem klubu se pojavljajo znatne difference. Položaj je tako postopen, da nekateri člani Davidovičevega kluba zahtevajo naj prevzame vodstvo Davidovičeva demokratske stranke druga apolitična in agitijska oseba, ki uživa tako simpatije pri članih Narodnega bloka, kakor tudi pri radičevcih in to je poslanec Kosta Timotijević.

SANACIJA FRANCOSKIH FINANC.

Pariz, 2. aprila. (Izv.) »Figaro« priobčuje iz političnih in borznih krogov informacije, da ramerava francoska vlada namislijo parlament za pooblastilo glede novljanja obtoke bankovcev za 5 milijard. V senatu se je razvila živahna proračunska debata. Senator de Juvenel je v svojem govoru opozoril senat na finančno politiko Avstrije, ki je imela spraviti svoje težave finance v ravnotežje in svojo valuto stabilizirati. Kot vzrok za stabilizacijo avstrijskih financ je navedel tudi okolnost, da se znani avstrijski politiki in finančniki: problem izločili iz politično-strankarskih bojev.

IZENAČENJE ZAKONOV.

Beograd, 2. aprila. (Izv.) Prečanski radikalni in samostojni demokrati so podali fin. ministru daljšo spomenico o izenačenju davkov, protestirajo tudi proti povišanju invalidskega davka. V fin. ministristvu izdelujejo načrt zakona o direktnih davkih. Izenači se v prvi vrsti hišni davek in nato dohodninski.

VPRAŠANJE SAMOSTANA SV. NAUMA.

Beograd, 2. aprila. (Izv.) Po poročilu iz Pariza je poslaniška konferenca odgodila končno rešitev vprašanja pripadnosti samostana Sv. Nauma, to na protest naše vlade, ki je obenem izjavila, da ne prizna sklepa poslaniške konference. Rešitev je odložena na nedoločen čas.

Slovenski klerikalci še vedno besno na radičevce. Zelo so se vrezali, ker so računali, da vladina večina razveljavlja vse mandate HRS in da se SLS namerava radičevce ugnesti med Radičevimi prišasi v Prekmurju in v drugih krajih Slovenije. Računali so z gotovostjo, da dobe pri evanuatnih volitvah vse tri mandate HRS.

Notranje razmere v opozicijskem bloku so desolatne. Danes ob 10 dopoldne do polodne je bil sestanek opozicijskega bloka. Na sejo so prišli člani takozvanega širšega izvrševalnega bloka. Debata je bila zelo burna in prišlo je mestoma do ostrih medsebojnih konfliktov. Še ni se prepričali, kdo je kriv poraz opozicijskega bloka v skupščini in kakšno taktiko naj zavzame opozicija v prihodnjih dneh. Ko prčne g. Nikola Pašić s politično-parlamentarnimi manevri, da sestavi močno poslovno vlado. Opozicijski blok je o seji izdal zelo kratkobeseden komunikat, ki samo konstatira, da je bil danes sestanek.

Borzna poročila.

Dinar v Curihu 8.35. Ljubljanska borza.

LESNI TRG. Smrekovi prvovrstni blodi, od 30 m. prej, medija, 44 cm, 4 m dolžine, suhi, fco. 300; 7 vav, denar 300, blago 300, zaključki 300; hrastovi frizi, od 4-9 cm širine, 25 do 60 cm dolžine, I in II vrste, fco. meja, denar 1400; remelini, monte 60/60, 4 m dolžine, 70/70, 80/80, 90/90, 100/100, 5-6 m dolžine, fco. meja, blago 600; bukovno oglje, la, vila, fco. meja, denar 118.

ZITNI TRG.

Pšenica bačka, 75 kg, fco. meja: denar 505; otrobi pšenčni, domači, sred. dob. fco. Ljubljana blago 215; otrobi pšenčni, drobni, pol juta, pol pap. vreče, fco. Ljubljana blago 295; koroza: promptna, garfranko štajerska postaja, blago 213, koruza drobna, medijum, par, Ljubljana — 240; koroza okrogla, promptna, fco., medijum, postaja, — 230, fižol koks, štaj., juta vreče, fco. Ljubljana — 360; fižol mandalona, fco. Ljubljana 300, — krompir rdečkast, fco. štaj. post. — 140; krompir bel, fco. štaj. post. — 135; krompir rumen, fco. štaj. postaja, 110; koroza, robata; bosanska, fco. vagon slavonska postaja, dobava april, blago 185.

Effekti: 2 in pol odstot. drž. rente za vojno škodo, denar 158; 7 odstot. invest. pos. iz l. 1921, denar 59; blago 61½. Celjska posojilnica d. d., denar 210, blago 214. Ljubljanska kreditna banka, denar 235. Merkantilna banka, denar 112, blago 128. Prva hrvatska štedionica, denar 830, blago 835. Kreditni zavod, denar 190, blago 200. Stavbena, denar 265, blago 280. Strojne tovarne in livarne, denar 126, blago 135. Trboveljska premogokopna družba, denar 410, blago 418. Združene papirnice, denar 100, blago 108. Nihag, denar 51, 4 odstot. kr. dež. pos. iz l. 1888, blago 22½, 4½ odstot. kr. mel. pos. iz l. 1911, blago 22½, 4½ odstot. kr. pos. iz l. 1917, blago 22½.

Zagrebska borza.

Dne 2. aprila. — Sprejeto ob 13. Devize: Curih 11.95—12.05, Praga 183 —186, Pariz 321.75—326.75, Newyork 61.57—62.57, London 295.50—298.50, Trst 254.40—257.40, Berlin 14.7025—14.9025, Dunaj 0.0486—0.0486. — Valute: dolar 60.925—61.925, lira 254.25—257.25. Effekti: 7½ invest. posojilo 1921 63 do 63.50, 2½ drž. rente za ratno štetu 159.50—162, Ljubljanska kreditna 235—250; Centralna banka 15—16; Hrv. eskomptna banka 106—107, Kreditna banka, Zagreb 103 do 107, Hipotekarna banka 58—59, Jugobanka 99—100; Praskreditna 830—840, Slavanska 71—72; Eksploatacija 45; Drava d. d. Osijek, 190—200; Sečerača, Osijek, 660 do 670; Isis d. d. 58—60, Nihag 48—50, Gutman 430—440; Slaveks 170; Slavonija 54½—55; Trboveljska 415—420; Union, paromlin, 430; Vevče 100—120.

Inozemske borze.

Curih, 2. aprila. Današnja borza. Beograd 8.35—8.40, Pariz 26.80—26.95, Newyork 518.20, Dunaj 21.27—21.325, Praga 15.32—15.375, Milan 0.00729—0.007310. — Trst, 2. aprila. Borza: Beograd 39.10—39.20, Pariz 126.60—129, London 116.10—116.20, Newyork 21.26—24.30, Curih 469—471, Praga 72—72.50, Dunaj 0.0340 do 0.0345. — Dunaj, 1. aprila. Devize: Beograd 11.40—11.44, London 33.895—33.995, Milan 29.24—29.36, Newyork 709.35—711.85, Pariz 37.20—37.36, Praga 21.0225—21.1025, Curih 136.78—137.28. Valute: dolar 70.60—711.60, dinar 11.36—11.42, češka kruna 20.96—21.08, lira 29.26—29.46.

Balkanska zveza.

Trozveza Jugoslavija, Grška, Rumunija. - Obramba proti Turčiji in Bolgariji. - Prihod grškega državnika v Beograd

Atene, 1. aprila (Izv.) V političnih krogih zahtevajo, da se v kratkem sklene trozveza med Jugoslavijo, Grško in Rumunijo. Ta zveza bo izključno defenzivna značaja, sklenjena v prvi vrsti za slučaj, da bi eno izmed teh držav napadla Turčija ali pa Bolgarija. Rumunija skuša doseči, da bi se obramba zveza nanašala tudi na eventualni napad sovjetske Rusije na rumunski teritorij. Doslej se v tem oziru še ni doseglo soglasja, ker se tej točki pred-

vsem upira Jugoslavija. Podrobnosti o tej pogodbi bodo dogovorjene, čim se obnovi stara srbsko-grška zvezna pogodba.

V kratkem odpotuje grški ministri predsednik Mihalokopulos v Beograd, da stopi v stike z jugoslovanskimi državniki. Cetr jih pridobi za svoj načrt o ustanovitvi balkanske trozveze, odpotuje v Bukarešto, da se z rumunskimi vladnimi krogi dogovori glede končne redakcije zvezne pogodbe.

IZTERJEVANJE DAVKOV V SLOVENIJI

Beograd, 2. aprila (Izv.) Poslanski klub samostojnih demokratov je včeraj predložil fin. ministru posebno zelo obširno in utemeljeno spomenico glede izterjevanja davkov v Sloveniji. Spomenica konstatira, da se vrši v Sloveniji izterjevanje davkov zelo pretirano in celo preko določenega kontingenta. Spomenica med drugim tudi opozarja, da davčne oblasti povsem nepravilno ocenjujejo momentane dohodke kot stalne in da zato tako obdavčujejo davčne obvezance, da je njih gnetni položaj v veliki nevarnosti. Posebna spomenica je bila vložena tudi glede trošarine, ki jo nalagajo finančni organi povodom trgatve vinogradnikom že v zidanih. Fin. minister je izjavil, da v primerne navedene pritožbe in ukrepi primerne olajšave.

VOJDA ALBANSKIH TOLP BAJRAM CUR UBIT

Beograd, 2. aprila (Izv.) Iz Tirane prihajajo sedaj zanimiva poročila, da je bil vojda albanskih tolpe Bajram Cur, ki se je do zadnjega upiral sedanji albanski vladni, dne 30. marca t. l. v planini Dragumir na ozemlju plemena Krasnici ubit. V tej p. n. ni se je razvila ljuta borba med pristalsi Bajrama Cura in vladnimi četami, ki so imele pet mrtvih in štiri težko ranjene. Vladni četam se je končno posrečilo vporiško četo Bajrama Cura popolnoma zajeti. Bajram Cur je obležen mrtve na bojišču. Dobil je štiri strela, od teh dva v glavo. Značilno je tudi, da je nekatere odbojke Bajrama Cura vodil šefket beg Draga, brat

Ferada bega Drage, bivšega narodnega poslanca in voditelja makedonskih Turkov.

HABSBUŠAN PRED SODIŠČEM

Dunaj, 2. aprila (Izv.) Bivši nadvojvoda Leopold Salvator se je včeraj moral zagovarjati pred okrajnim sodiščem v XV. okraju radi lahke telesne poškodbe. Obtožnica navaja, da je Leopold Salvator dne 16. januarja t. l. z motorjem vrgel na tla nekoga blaginjaka. Pred sodiščem se je bivši nadvojvoda zagovarjal, da je imel kot pomožni delavec zelo nujen posel. Mora skrbeti za čeno in dva otroka. Takrat je bil nastavljen pri kino gledališču in je z motorjem vozil dele filme, ki so se istočasno predstavljali v dveh gledališčih, od čenega kina do drugega. Bivši nadvojvoda je bil obsojen na denarno kazen 20 šilingerov. Nadvojvoda se je proti kazni pritožil. Poškodovan blaginjak ni zahteval nikake odškodnine s pripombo, da je obtoženec iak človek, ki ga preganja usoda.

FRANCOSKI AKADEMIKI NAPOVEDUJEJO STAVKO.

Pariz, 2. aprila (Izv.) Splošna dijaška zveza je v znak protesta proti postopanju vlade glede svobode vseučilišč napovedala tridnevno stavko. Stavka se poglasi na vseh francoskih vseučiliščih.

TROCKI POZVAN ZOPET V SOVJETSKO VLADO.

Dunaj, 2. aprila (Izv.) Na podlagi obvestil ruske agencije objavljajo listi vest, da bo bivši komisar za narodno obrambo Trockij pozvan zopet v svet ljudskih komisarjev. Prevzeti ima komisarjat za delo in narodno obrambo. Rekonstrukcija vlade.

tek in lahko razumljiv, da se je moral ne- štokrat ponavljati na raznih javnih koncertih. — III. stavek nam slika razpoloženje v prosti naravi in namse vaške dogodke. Trio prinaša izredno ljubko pastirsko melo dijo v pihalih, nad katero drže godala dolge, široko zategle tone, hoteče s tem pri- ratu in osnađiti milje, v katerem pastirski živi. Robati ritmi ponavljajočega se Scher- za spominjajo na nedeljsko vrvenje sredi vasi. — O IV. stavku je simfonije pravi slavni Wagner, da je ta stavek pravo ute- lesenje najživljajših pesniških ritmov, kaj jih sploh kaka simfonija vsebuje. Celotni stavek bazira sicer na preprosti majicinalni temi, ki drvi preko orkestra v vedno naraščajočem stopnjevanju do ufolakovi- tega smagovitega konca. Predproda- ja v Matični knjigarni in od 7. ure dalje pri ve- čerini blaginji pred koncertno dvorano.

Mladinski koncert orkestralnega društva Glasbene Matice je včeraj pokazal, da zasluži današnji simfonistični večer zanimanje našega najširšega občinstva. Orkester, sestavljen skoraj izključno iz doma- čih moči, je pod vodstvom skladatelja škerjanc absolvirati program, ki ga bo igral tudi danes zvečer. Ta včerajšnji rekel bi, generika, je dokazala, da sta se dirigent in orkester v redkem razumeva- nju in veliki ljubezni do glasbe zli v ne- deljivo enoto, ki bo že v najbližji bodoči- sti dvignila nivo naše domače instrumen- talne produkcije in v reprodukcije do upošte- vanja vredne višine. Program, obsega- joč Hindla, Debussyja in Beethovena je sta- vilno mladino vžgal; sledila je točki za točko z živim interesom ter aplavdirala, kar se je dalo. Vse koncertne točke so skrbno in zaokroženo naštudirane, orkester- zveni sočno, držanje celokupnega zbora z dirigentom na čelu je absolutno sigurno. — Današnji koncert mora biti, na včerajšnjem slepejši, časten večer za orkestralno dru- štvo Glasbene Matice.

Škroed koncert, ki se vrši v omeje- lje, dne 6. aprila ob 8. uri večer v Unio- ski dvorani na korist Dečjemu in Materij- skemu domu kraljice Marije v Ljubljani. 1. Grieg: Preludij za godalni orkester. 2. a) Förster: V brezumnosti. b) Prohazke: Mo- ravska narodna. Pole Slovenski kvartet. 3. Osterlil: Osebitno dete. Poje gde Rozu- mova, pri klavirju g. Balatka. 4. Suk: a) Pomlad. b) Vrtček. c) Hrepenenje igra na klavirju prof. Švajcarijeva. 5. Haydn: Otroška simfonija za godalni orkester in razne instrumente. 6. Komzak: a) Narcena pesmica. b) Pravilica. Igra godalni orke- ster. 7. 4 čehoslovške narodne pesmi, poje gde Rozumova. 8. a) Mirk: Jutro b) Ada- mlje: Ti in jaz. c) Ravnik: Kam si šla mla- dost, ti moja. Poje slovenski kvartet. 9. Cantel: Molitev za otroški zbor in godalni orkester. Sedeži v predprodaji v Matični knjigarni.

Rabindranat Tagore na smrtni poste- lji. Kakor poročajo iz London, je znani in- dijski pesnik in filozof Rabindranat Tagore smrtno nevarno obolen. Njegovo stanje se je v zadnjem času tako poslabšalo, da je vsak trenutek pričakovati katastrofe.

M. Arčibaeve: Sanin. Roman. Poslovenil Stane Krašovec. Splošna knjiž- nica. Št. 52. V Ljubljani, 1925. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Strani 488. Cena broš. Din 52.—, vez. Din 60.—. »Sanin« je spisal M. Arčibaeve, ki sedaj živi v Varšavi, leta 1903 in je zvesta slika ruske inteligence iz dobe tik pred ponese- čeno revolucijo leta 1905. Roman je izšel šele leta 1907, po revoluciji, v istem časopisu, ki ga leta 1903 ni hotel priobčiti. Druga izdaja, tiskana v 10.000 izvodih, je bila takoj konfiscirana, pač zato, ker se niso skladali nazori romana z religiozno privileg- acijo po vladu, in se je tako roman zaletal v stebre carizma in reakcije. (Tudi nemški prevod je bil izpovedke konfisciran.) O Arčibaeve »Saninu« se je razvila ne samo v ruskih, nego tudi v tujejezičnih li- terarnih krogih obsežna debata o njegovih tendencah in nazorih. Roman je postal vsled tega splošno znan in zanimivo čtivo. Kakor naglašava prevajalec v uvodu k slo- venskem prevodu, se je sam Arčibaeve izrazil, da ne smatra romana niti za nra- stvenega, niti za zasmeševanje mladine, ampak za zagovor individualizma. Naj pač vsak uživa umetnino po svoje brez »napo- tice« in si naj napravi o njej samostojno sodbo. Prevod naj služi za to, da bo širša slovenska javnost vedela, da niso vsi na- zori tako stalni in neproblematični. — Kakor je uvodoma povedano, slika roman »Sanin« na realističen način ruskega inteli- genta, malomeščana, oficirja, študenta, ži- da, žensko v okvirju družin in samostojno učiteljsko. Epizoda se vrsti na epizodo, ki se vpletajo odvisno ali neodvisno od glavnega junaka »Sanina«. Čegar samolast-

na individualiteta posega bolj ali manj glo- boko v vse to bujno in šareno življenje. Na vsak način je ta splošno znani roman za- nimivo čtivo, ki bo oklenilo pozornost mno- goterega bralca.

Glasbena Matca v Ljubljani priredi v četrti, 2. aprila 1925 ob 20. zvečer v dvorani hotela Union simfonistični kon- cert orkestralnega društva. Spored izjava orkester orkestralnega društva, pomnožen s 6 godbeniki Muzike Dravske divizijske oblasti. Dirigent: L. M. Šker- janc. — Spored: Hindel: Concerto gros- so, op. 6, št. 6 (4-mol); za violino I. (Ka- rel Rupeli), violino II. (Zoran Hribar) in violoncello, concertino (Avgust Per- to) s spremljevanjem godalnega orkestra in dveh klavirjev. (Cembalo principale Zor- ra Zarnikova, cembalo ripieno Pavel Rančigaj.) Largo affettuoso. Allegro ma non troppo. Musette (Larghetto). Allegro. — Debussy: Mala sulta za viliki orkester. En bateau. Cortège. Menuet. Ballet. — Od- dur. Poco sostenuto. — Vivace. Presto. Al- legro con brio.

GOSPODINJE

ne pozabite pri nakupu na najvažnejše: Prašek za pecivo in vanilin sladkor znamke

„ADRIA“

Politične vesti.

Frankovci in radičevci. Radi- znave deklaracije, ki jo je nedavno te- ga podal v parlamentu v imenu Radi- čeve stranke Pavle Radič, streljalo se- daj frankovci v svojem glasilu »Hrvat- sko Pravo« na radičevce z najtežimi topovi. »Hrvatsko Pravo« priobčuje z debelimi črkami natisnjen članek z na- slovom »Krivoprireditelji«. V tem član- ku pravi: »Ljudje se večježe za jezik, a voli za rogove. Vsak pošten človek drži dano besedo in žrtvuje zanjo, ako je treba, tudi svoje življenje. Prisega pred vsegomožnim Bogom pa je še močnejša. Kdor kliče na pomoč ime božje, ta je dolžan, da ga ne zaničuje, marveč da ga spoštuje. Samo najbolj pokvarjeni izrodki človeške družbe se sklicujejo na ime božje, da s tem pri- krijejo nove hudobne misli. Bog je strpljiv in milostljiv, ali vedno priprav- ljen, da kaznuje. Nihče še ni nikoli ute- kel pravični kazni. Tej ne uteče tudi mirotvorna vlačuga. Ako jih ne zadene obsodba naroda, katerega so nalagali, jih zadene obsodba večnega sodnika zaradi krive prisige.« Nato navaja list prisige, ki so jo položili radičevi po- slanci 8. decembra 1920, ki se glasi tak- lo: »Prisegamo pred Bogom vseuč- nim in vsegomožnim in pred prebu- jenim in složnim kmetskim narodom, da bomo do zadnjega vzdihla z vso dušo, z vsem srcem in z vsemi močmi in vsemi pravičnimi sredstvi delovali na to, da uredimo svojo sveto in drago domo- vino Hrvatsko na temelju prava nara- dne samoodločbe, a v pravičnem spo- razumu z vsemi ostalimi južnimi Slo- vani kot nevtralnemu kmetsko republiki v današnjih mednarodnih mejah južnih Slovanov... Kakor nam naj Bog vo- magan. List primerja to prisigo s pri- sego, ki so jo položili radičevi poslanci v parlamentu in vidovdanske ustavo in na monarhijo in vzklika: ali so ti in- dividuiji vredni, da jih še imenujemo ljudi... V tem tonu napada list radičevce in misli izpremembe v radi- čevski politiki izklovati zase političen kapital. O teh svojih pričakovanjih pa se najbrže moti.

Iz diplomatske službe. Dose- danji naš poslanik v Pragi g. Ljuba Nešić se je odrekel svoji poslanski funkciji ter obdržal mandat v narodni skupščini. Dosedanji naš poslanik v Parizu Miroslav Spalajković pre- vzame znova vodstvo pariškega posla- ništva in odloži skupščinski mandat.

O političnem brodomu dr. Koro- šca piše beogradski »Samouprava« in be- re voditelj SLS prav trdi levite. Med drugim mu očita, da je izdal najglobejša

prepričanja svojega bivšega prijatelja po- kojnega dr. Kr. i. Dr. Koroščeva separa- tična politika pomenja grdo nepletno napram nekdanjemu voditelju ljudstva! Točno!

Milan Vukasović.

Sin gorškega rojaka Štibiha, ki je dolga pred vojni pobegnil v Srbijo in ondi pod imenom Vukasović postal polkovnik in predlani v Medvodah umrl, je Milan V. marljiv pisatelj, ki se odlikuje zlasti po le- pih basnih. Obelodanih je doslej štiri knjiž- ce, tri pa so še v tisku, med temi dra- ma »Naša kuća«. Iz letošnje zbirke »Kroz ži- vot«, ki je deloma najprej izšla v franco- ščini (avtor je dalje časa živel v Parizu), naj poslovenim nekaj zgledov.

Z nebeskih višin ogleduje orel spome- nik ljudske pravice: ponosno ženo z me- čem v eni, s tehnično v drugi roki. Ostro oko se mu zadržuje na redkih gro- lov raznih narodov, razvrščenih okoli spo- menika pravice, na kamenitih in bronastih drugih živalih.

Težko je razumeti ljudi, tožno zave- ka orel. »Preveč težko! Nosiš nas na čelu, naše vrline jih vodijo, divijo se nam, slavé nas in spoštujejo v kamenu in sliki. A če nas vidijo živi, nam strežejo po živ- ljenju.«

Največja religija je vest. resno po- novi trgovce še danes po toliko in toliko vekovih in proda kupcu liter mleka, v ka- terem je pol vode.

Tudi jaz sem tega istega mišljenja, odgovori resno sedanj kupcu in s povsem mirno vestjo da za ta liter — po svojem prepričanju — čistega mleka svinčen groš.

»Slišajte me dobro, jaz sem poln izku- stva: misliti ni slabo — lajati kolikor to- liko bolje; ne gubi se čas, učinek se takoj javlja,« uči star samosvoj svoje mnogobroj- ne mlade neizkušene prijatelje, željne uspe- ha v bodočem življenju.

Čudno, ali resnično! Navzlic vsej ja- čini svojega glasa se lev o tebi niti naj- manj povoljno ne izraža! reče prijateljski med razgovorom znanec oslu.

Meni se pa prav nič čudno ne zdi, čvrste osliček s prirojen hladnokrvnostjo, »Saj dobro vem, da ni velikega stvara brez velikih napak.«

A. D.

Šolske zvezke, dnevnike

risanko nudi po nizki ceni

Narodna knjigarna

Ljubljana, Prešernova ulica 7. 2558

Objave.

Debatni večer J. n. a. d. »Jadrana« se bo vršil v petek, dne 3. aprila ob 20. Predava tova. Grahov o svojih doživljan- jih v Sovjetski Rusiji. — Odbor.

»Preporod« s prilogo »Zdravje«. Iz- šla je 4. številka tega poučnega in zanimi- vega lista. Vsebine: »Preporod«: Postava- dalajem. — Montanus. Vrstja. plaše in zločini v letu 1923. — Dr. Ivo Pirc: Temne slike. — O. Z.: »Pametneje bo, če ga pu- stim prejt!« — Fr. Ks. Meško: Gledališče in mladina. — Dr. Fr. Gosti: Edina hči. (Satira.) — Fr. Rojce: Izgubili so ravno- težje. — Gorski. Listek: Na vlak. — Ma- rica Koželjeva. Pod drobnogledom. — Naš pokret. — Dopiši. — Drobiz. — Slovstvo. — Saljivo in še kaj. — Listnica uredništva in upravnštva. — »Zdravje«: Dednost in narodno zdravje. — Dr. Aršek: O srbeš- ci. — Dr. Demšar: Na izprehodu. — Dr. Katičič: Vražarstvo in mazaštvo. — Dr. Gosti. — Lajkovo pismo »Zdravje«. — Iz podeželske prakse. — Dr. Küsel. — Hi- gienski zavod v Ljubljani. — Križem po Sloveniji. — Drobiz. — Listnica uredništva. — Vsebine je tako bogata, da bo lahko vsakdo tudi zase našel kaj primerneza ter mu gotovo ne bo žal, ako si naroči list, ki obsega letno skupaj 24 tiskanih pol in sta- ne samo 25 dinarjev. — Uprava v Ljub- ljani, Poltanski nasip 10.

»Cvetlični dan« priredi dne 10. ma- ja t. l. Centralno akademsko poimnovo društvo. Prosimo vsa društva, da blago- volijo vzeti to na znanje.

Pevski zbor Glasbene Matice. V četrtak odpade radi večernega koncerta za baze in se bo ta vaja vršila v so- boto ob 20. uri.

679-n

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.
Začetek ob 20. zvečer.
Petek, 3. aprila: Zaprt. (Generalna vaja.)
Sobota, 4. aprila: Lizistrata. Premijera. Izven.
Nedelja, 5. aprila: Ob 15. popoldne: Pene- luh. Mladinski predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ob 20. zvečer: Lizistrata. Izven.
Ponedeljek, 6. aprila: Misl. Red A.
Torek, 7. aprila: Zaprt.
Sreda, 8. aprila: Lizistrata. Red B.
Četrtek, 9. aprila: Zaprt.
Petek, 10. aprila: Zaprt.
Sobota, 11. aprila: Zaprt.

Opera.
Začetek ob pol 20. zvečer.
Petek, 3. aprila: Boheme. Red A.
Sobota, 4. aprila: Mignon. Red C.
Nedelja, 5. aprila: Ob 15. popoldne: Rigo- letto. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 6. aprila: Zaprt.
Torek, 7. aprila: Don Juan. Red D.
Sreda, 8. aprila: Carmen. Red E.
Četrtek, 9. aprila: Zaprt.
Petek, 10. aprila: Zaprt.
Sobota, 11. aprila: Zaprt.

Premijera grške klasične komedije bo v ljubljanih dramah v soboto 4. t. m. ob 8. zvečer. Vpizorizirani bo starogrška Aristofanov »Lizistrata«, ki bo pokazala, ka- ko je ni prav nič obgodal časa zob in ka- ko je ohranila prav do današnjih dni svojo mladostno svežost, veselost, zabavnost in satiro. Njena vsebina nam pripoveduje, ka- ko napravijo ženske konec dolgotrajni pe- loponeški vojni. Pod vodstvom Lizistrate zasedejo atensko Akropolo in se ne vrnejo

v svoje domove in k svojim možem prej, dokler se može ne vdajo in ne sklenejo mi- ru. Kljub vsem kratkočasnim zapletom, ki jih rodi hrepenenje po možkih in ženskah, nosi in drži komedijo velika misel miru. Naslovno vlogo igra g. Medvedova, Mirno g. Nablotska, Kaloniko gospa Šaričeva, Kinezija g. Levar, atenskega svetovca g. Peček, starce vodi go- spod Skrbinskih. Komedijo je inscenir- al in režiral g. Šest. Mestoma jo spre- mija g. Balatka. Prva repiza bo v nedeljo dne 5. t. m. ob 8. zvečer.
Na simfoniznem koncertu orkestra- nega društva Glasbene Matice v četrti, 4. t. m. v Unionski dvorani sodeluje v orke- stru 60 članov. Izmed teh jih je 6 od Mu- zike Dravske div. oblasti, vsi drugi so čla- ni orkestralnega društva Glasbene Matice. Koncert je nastavljen na ga vodi skladatelj Škerjanc. Začetek ob 8. uri večer. Spored: Hindel: Concerto grosso, Debussy: Mala suita, Beethoven: VII. simfonija. 687-n
Skladatelj škerjanc dirigira dares zvečer ob 8. uri v Unionski dvorani imfo- nični koncert, na katerem se izjava kot glavna točka sporeda Beethovenova VII. simfonija. Simfonija ima 4 stavke ki so vsi pisani v hitrem, veselom tempu, tako da nosi celo delo nekako značaj dionizično razposajenosti. I stavek uvaža kratak Poco sostenuto stavek, v katerem začena obda svojo nežno in globoko občuteno mladost, ki jo kmalu preženejo ostre, ritmične figure v godalih. Po kratkem pomirjenju nastopi prvi začetek obdave z glavno temo v živ- ti. Ta tema je obdelana v raznih variacijah ter melodijah in kontrapunktnih sp- embah. Vse to pa v najrazličnejših tem- pih, katere le tu pa tam prebajajo v komaj doznatne lirčne epizode. — Alegret's stavek kaj prijetno vpliva na poslušalce s svojo umirjeno, a ne tragično zasnostjo. Ta stavek se odlikuje po široki melodič- ni liniji in neznani sanjivosti. Je tako lu-

OSKAR H.

Raspad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

Ta beseda se ji je izvila iz tesnobe njenega sr- ca, kakor vodni curek iz prevročega kotla, ki uniči vse, kar zadene. Ta beseda je uničila zadnje ostan- ke ljubezni, ki jih je gojila za očeta svoje dece. Mahoma ji je postal tuj, oddaljen njeni duši, kakor da bi ne bila nikdar z nim spojena z najožjimi vezmi.

Nekoliko manj draščno bi se že lahko izra- žala, Jožefa. Sicer pa Ti ne morem prav nič zame- riti, ako si se hotela odškodovati za moje zanemar- janje. Poidi, bodi pametna, ne mislija več na te stvari.

Stegnili je po nji roke s kretnjo, ki je docela izražala njegov namen. Z izrazom neizmernega stu- da se mu je ona izmaknila.

Nikdar več, nikdar več! Bila bi sicer vlačuga, za katero si me označil.

Zbežala je iz sobe. Jezno je zrl za njo. Visoka vitka postava, ponosen, plamteč, od razjarjenosti rdeč obraz je vzbudil njegovo poželjenje in pohot- nost. Mahoma se mu je zazdelo lepa,

»In vendar je imela razmerje z Wolkenstei- nom,« si je mislil pri sebi. »sicer bi se ne bila tako zavzela zanj. Kdo bi prisodil kaj takšnega tej dol- gočasni tercialki!«

Nadvojvodinja je zbežala v svoj budoar. Čegar praga ni smel nihče nepoklican prestopiti. Tu v tej sobi je sanjarija in vzbujača spomine, tu se je učila in slikala, tu je bilo svetličje njene družine. Prizor, ki ga je doživela, je stal v vsi svoji strašnosti pred nje- nim duševnim očesom. Kar se je vsikdar bala, to se je izpolnilo: njen soprog, docela pogreznjen v močvirje pohotnosti, je sramoto obdal njeno čisto čelo. To jo je grizlo v notranjosti, kakor žgoč ogenj. V tem hipu je vstala v nji slika moža, ki jo je oču- val sramote, v katero jo je hotel spraviti njen lastni soprog. Njen rešitelj naj se pokori za svoj viteški čin s tem, da se mu uniči eksistenca, da se mu po- ruši njegova življenska pot. Kot izgnanec naj živi v tujini. Grenača bo ji obela nose srce. Za vedno se naj morda poslovi od domovine brez zahvale in priznanja na potu v nesigurno strašno bodočnost. Ja misel jo je tako obela, da se ji je zdela nara- vnost neizogibna dolžnost, da tu posreduje sama in da izravna to, kar je zakrivil njen soprog. Hotela je govoriti z grofom, iskreno se mu zahvaliti za nje- gov možar z grofom in mu dati na pot v izgnanstvo tlažilne besede. Naj bi vedel, da je še na svetu nekdo, ki se ga spominja v hvalečnosti in moli za njegovo srečo. Trdno se je odločila, da hoče z njim

govoriti, treba ji je bila najti samo možnost, da ta svoj sklep tudi izvrši. Ali naj grofa povabi v pala- čo? Ne bilo bi to umestno, ker bi se s tem očalo- samo nezaupanje njegove soproga. Ali naj d nove- ga netiva sramotnemu sumničenju? Njena ženska čast se je temu protivila. Nenadoma ji je prišlo na misel, da bi posetila grofa v prvem trenutku se je skoraj ustrašila te misli in jo hotela odkloniti kot blazno idejo. Toda ta misel se ji je vračala vedno in vedno. To je bila vendarle edina možnost, da neopazno izvrši svoj namen. To bi vzbujalo manj pozornosti, kakor sestanek kje drugje, ker bi se o tem morala preje pismeno sporazumeti. Resna inponujoča grofa postava se je živo pojavila pred njeno dušo. Takšnemu možu se lahko mirno zaupa vsaka žena. Njegov možki, ustaljen nastop ji je ve- dno ugajal. Življenje je sicer ustvarilo med njima nepremostljiv prepad, vendar sta si kot človeka stala vedno bližje, nikdar pa nista kršila dolžob družabnih predpisov. Ali ga naj poseti na njegovem stanovanju? Ne bila bi to nobena smelost, samo prikrito bi moralo to ostati radovednim očem. Slu- čajna misel se je razvila v krepak sklep. Kakor je bila sploh njena navada, se je takoj in z vso ener- gijo lotila njene izvedbe.

Poklicala je komorne in se dala preobleči. Enostavna temna obleka, majhen kloboč z gosto krepno je bila njena toaletta. Po stopnicah, po ka- terih je hodila služinčad, je zapustila palačo. Nihče

je ni spoznal. V Taborški ulici se je vsedla v izvo- ščka, ki je baš pripeljal njo. Grofovo stanevanje ji je poiskala v adresni knjigi njena komornica Wol- kenstein je stanoval v III. okraju. Pot je bila dokaj dolga. Peljala se je skozi notranje mesto in je tako imela dovolj prilike, da si je stvar temeljito pre- mislila. Toda neomahljivo je ostala v svoji odločitvi. Hrabro se je napotila po stopnicah k grofovemu sta- novanju in pozvonila. Grofov strežaj je odprl vrata. Neobičen poset ga je tako presenetil, da je kar ostrmel. Kot izkušen mož je takoj spoznal, da ima pred sabo damo iz najvišjih krogov, toda še nikdar se mu ni tekmo dolgoletne službe zgodilo, da bi njegovega gospodarja posetila kakšna dama. Za trenotek se je obotavljal in nato prosil, da bi smel damo prijaviti svojemu gospodu. S kretnjo velike nepotrpljivosti mu je nadvojvodinja prekinila besedo: »Povejte gospodu grofu samo to, da želi njemu znana dama govoriti z njim samo en trenotek.«

Grofu se je zdela strežajeva prijava docela ne- verjetna. »Neka dama? Ne poznam nobene dame, ki bi me posečala v mojem stanovanju!«

Dama, gospod grof, resnična dama! Plemenita, žlahtna dama od glave do pete. Skoraj bi jo sma- tral za knežinjo.«

Grof se je nasmehnil. »Ves navdušen si, Toni, je pri Tebi sicer redkost. Pa privedi damo v bož- jem imenu!«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 2 aprila 1925

Klerikalna teorija in nje posledice.

Klerikalci so po prevratu markirali veliko navdušenje za narodno in državno edinstvo. Gospod Anton Korošec je bil takrat podpredsednik ministrskega sveta. Takrat smo še imeli začasni parlament, takozvano privremeno narodno predstavništvo. Ko so pri neki priliki hoteli neko stvar pretolmačiti tudi v slovenščini, je dr. Korošec ogorčeno nastopil proti temu in vzkliknil: »Ne potrebujemo tega, saj smo vendar en narod z enim jezikom!« To je bilo l. 1919. in dr. Korošec je bil takrat in je še danes vodja klerikalne stranke.

Dne 31. marca 1925. pa je v narodni skupščini izjavil v imenu iste klerikalne stranke poslanec dr. Andrej Gosar, kakor je poročal »Slovenec«, da besedo to-le: »Slovenec smo narod z enim jezikom.« je SLS ostala zvesta svojem programu in svoji taktiki. Ta stranka ni nikdar vodila oportunistične politike. Vedno smo stali na strani, da smo Slovenci narod z enim jezikom, da imamo svoj jezik in svojo kulturo in svoje čustvanje individualnega naroda...

Kolikor besedi, koliko laži. kar je razvidno iz zgorajšnje ugotovitve glede dr. Korošecove izjave l. 1919.

Pa to nas danes ne zanima toliko, interesirajo nas v prvi vrsti posledice, ki bi lahko nastale, ako bi prodrlo stališče, ki ga zastopa aktivistični dr. Gosar, in ako bi to naziranje končno osvojilo tudi naše državne oblasti.

Ves naš državni ustroj počiva na postavki, da smo Srbi, Hrvati in Slovenci en narod. Za to je tudi za državnost in enotnost jezika proglasen srbo-hrvatsko-slovenski jezik.

Ako pa je res, kar sedaj trde klerikalci, da smo Slovenci narod z enim jezikom, potem nismo del gospodujočega naroda, vladajočega naroda in moramo nositi tudi vse posledice, ki izvirajo iz tega dejstva.

Ako nismo del gospodujočega naroda, potem spadamo med narodno manjšino in za nas velja samo določba, ki jih predpisuje mirovna pogodba glede postopanja z narodnimi manjšinami.

Kaj se to pravi? Slovensčina ni več državni in uradni jezik! V trenutku, ko osvoje državne oblasti to klerikalno, po dr. Gosarju zastopano stališče, lahko uvede v vse naše uradne srbo-hrvatsko kot izključni uradni jezik. Kot narodna manjšina imamo namreč pravico v smislu mirovne pogodbe zahtevati za-se samoosnove, to je ljudske šole.

Ako torej prodrle klerikalna teorija o posebnem slovenskem narodu, potem moramo dosledno tej teoriji računati s tem, da se slovenski vsehšolski v Ljubljani spremeni v srbohrvatsko, da se prenosijo srednja tehnična šola v Ljubljani v srbohrvatsko, da se spremeni sloh vse naše gimnazije, realne in višje in v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, Ptuj, Kočevju in Lendavi v zavode s srbohrvatskim jezikom in se uvede v vse naše državne urade brez izjeme srbohrvatska kot izključni uradni jezik!

Evo tabele posledice bi imela klerikalna dr. Gosarjeva teorija o posebnem slovenskem narodu!

Ali je vam sedaj jasno, kdo je izdajalec slovenskih interesov? Slovenci, sedaj pa se svobodno navdušujte za klerikalno stališče!

— Naš roman »Razpad carstva« vzbuja med našim občinstvom nenavaden zanimanje. Vsak dan se priljubljeni novi romani. Ker bi vsak rad imel roman v celoti, namerjamo, da dobi vsak nov roman lahko še vse številke, v katerih je roman doslej izšel. Tisti, ki jim je leželo na tem, da dobe roman še v celoti, naj se z naročilom požejo, ker imamo dotičnih števil na razpolago samo še nekaj izvodov.

— Finančni delegat dr. K. Savnik se je zopet vrnil v Beograd in oddal vodstvo delegacije svojemu namestniku g. dvornemu svetniku Fr. Bonacu.

— Odlikovanje. Z redom Sv. Save V. razreda je bil odlikovan šolski upravitelj v pokopju in znani slovenski delavec gosp. Janko Leban. Svojem dolgoletnemu sodelavcu iskreno čestitamo! Odlikovane praznuje 21. aprila dvojni redki jubilej: 70-letnico rojstva in 55letnico plodovitega literarnega dela!

— Iz poštnih služb. Upokojena sta poštna uradnika Anton Berčon in Ljubljani in Peter Janež v Jajcu.

— Iz državne službe. Za tajnika finančne prokurature v Ljubljani je imenovan dosedajni pristav dr. Ante Orlić; prenesen je iz Šostanja v Celje davčni nadzornik Ferdo Tičar, iz Celja v Šostanj pa davčni oficijal Fran Trenja.

— Priznanje jugoslovenskemu profesorju v Ameriki. Odlični profesor pedagogije na newyorški univerzi dr. Paša Radosavljević je bil izvoljen za dosmrtno profesorja iste univerze s tem, da mu je določena po dovršenem 65. letu stalna pokojnina iz posebnega fonda. Dr. Radosav-

levič je udeležil letos v avgustu osebno mednarodnega profsorskega kongresa v Beogradu.

— Pregled v bakteriološki postaji. Ministrstvo narodnega zdravja obvešča prebivalstvo, da je odredilo bakteriološkim postajam, naj pregledujejo in dajejo navodila za lečenje vsem bolnikom brez razlike brezplačno.

— Dumaški akademiki v Beogradu. Včeraj zvečer je prislopo v Beograd vodstvom nekega docenta 25 akademikov dumaške univerze. Ogledajo si našo prestolico in njene znamenitosti ter stopijo v prijelatske stoke z beogradsko akademsko omladino. Beogradska univerza jim priredi banket.

— Poprava vojne mornarice. Vojno ministrstvo je odobrilo kredit 11 milijonov dinarjev za najnujnejše poprave vojne mornarice.

— Jugoslovenska gasilska zveza je, upoštevajoč važen pomen zaveznega gasilstva ob meji, odredila, da se vsi letošnji krajski zlet v Dravograd in da se isti spoji s praznovanjem naše društvene 50-letnice. Zlet se vrši, kakor je že poročal »Gasilec«, dne 15. avgusta 1925. Vse žužne in v njih včlanjena društva o zletu obveščamo in prosimo, da že sedaj pričnejo z delom, da bo udeležba na zletu tem častnejša. Dalje naprosamo vsa ostala društva, da dan izlata ZGZ ne prirejajo svojih prireditvev in da se udeležijo manifestacije gasilstva na naši severni meji. Program zleta in vsa nadaljna navodila se bodo družtvom naknadno doposlala. Pol stoletja obstoji naše društvo, pol stoletja stoji zvesto na straži, pripravljeno vsak hip, da pohiti na pomoč bližnjemu, ki mu grozi nevarnost. Gasilci in prijatelji gasilstva! Ko boše 15. avgusta 1925 podelili iz vseh delov naše Slovenije v naš Dravograd, na našo najsevernejšo območje točko, da počastite z vašo navzočnostjo 50letnico našega društva, bodite uverjeni, da s tem ne boste pripomogli samo razmah gasilstva, z vašim posetom boste podpreli tudi narodno zavest ob meji, zavest, da so naše gasilske vrste močne, da je močna naša straža, katera je pripravljena, da ob času potrebe pohiti tudi na mejo, da čuva pred nesrečo naš celokupni dom. Na pomoč!

— Orjuna v Šiški priredi v soboto 4. t. m. ob 20. uri v restavraciji Bellevue družabni večer z raznovrstnim zabavnim sporedom. Sodeluje lastni orkester. Po članih vpeljani gostje dobro došli! Zdravo! 664n

— 15 vagonov starih avstro-ogorskih bankovcev na prodaj. V skladiščih finančnega ministrstva v Beogradu leži ogromna množina starih avstrijskih bankovcev, ki so bili zamenjani za dinarje. Bankovcev je okoli 15 vagonov. Finančno ministrstvo prodaja sedaj te bankovce kot star papir.

— Il. književna tombola Jugoslovenske Matice je doigrana. Za uspeh tombole, ki je bil v vsakem oziru povolen, se ima Matice v prvi vrsti zahvaliti slovenskemu učitelstvu, ki je zelo požrtvovalno sodelovalo pri razpisu tablic. Zadetih je bilo 150 amb, 120 tern, 80 kvatern, 50 kvintinov in 5 tombol. Tombole so zadeli: I. Nada dr. Pedranova iz Ljubljane, II. šolsko vodstvo v Podzemlju, III. Ivanka Simčič iz Maribora, IV. Jožeta Valenčič iz Ljubljane in V. Anton Potočnik, okrajni sodnik v Šostanju. Razen teh dobitkov je na razpolago še nekaj mladinskih knjig, ki jih bo Matice — po možnosti — pred velikonočnimi prazniki — razdelila med ona šolska vodstva, ki so prodala največ tombolskih tablic in ki niso zadela nikakega dobitka.

— Apel na slovensko učitelstvo. Pokrajinski odbor Jugoslov. Matice je s posebnim okrožnico naprosil vsa šolska vodstva, da prirede tudi letos med šolsko mladino »zbirko prihov« na korist Jugoslovenske Matice. Nekatera šolska vodstva so se prerinj že odzvala, ostala pa prosimo, da izvršijo nabitralno akcijo že pred velikonočnimi prazniki. Jugoslovenska Matice je prepričana, da bo slovensko učitelstvo tudi tokrat storilo vse, da bo zbirka »prihov« v vsakem oziru popolna. Na delo za naše neosvojene brate! Prejem zneskov bo Matice potrdila z umetniško napravljeno diplomom.

— Smrtna kosa. V Šiški je včeraj po dolgotrajni bolezni umrl g. Ivan Fortuna, pesnik. Pokojnik je bil v Šiški in okolici znana oseba. Živel je povsod ugled in splošno spoštovanje. Pogreb bo v petek 3. t. m. ob 8. zjutraj na pokopališče v Šiški. Pokojniku bodi ohranjen prijazen spomin! — G. učitelja M. Salbergerja je zadeli težak udarec. Umrl mu je v nežni mladosti 6 let sinček Vitko. Pogreb bo v petek 3. t. m. ob 16. Naše sožalje.

— Opozorjamo na današnji oglas: »Belokranjski dan«. Splošno je znano, da gradi belokranjska podružnica SPD na Mirni gori, ki se imenuje tudi Belokranjski Triglav (1048), planinski dom. To bo prva planinska kočja v Belikrajini. Z ozirom na to, da je ta lepi košček slovenske zemlje še zelo zanemaren v prometnem, kakor tudi v kulturnem oziru, je želeli, da se razvije turistični promet zlasti, turistika. V ta namen bo vrlo dobro služila planinska kočja, ki bo prava prenočišče med planinskimi kočami, ker bo zgrajena popolnoma v narodnem belokranjskem slogu. Ker naš vrli Belokranjec sami ne zmogore stroškov zgradbe, za to prirede 3. maja v Ljubljani veliko tombolo. — Ljubljanci, bodimo jim na roko!

— Z nožem v srce. V širokem bregu pri Mostarju sta se ponotič srečala stara prijatelja Jure Harkač in Ivan Bijelić. Med obema je nastal prepir, tekoma katerega je Bijelić zabodel Harkača v srce. Ta se je mrtev zgrudil na tla. Morilca so prijeli.

— Afera bivšega orožniškega rimljana Stenzla. Znani rimljani Stenzel je bil pred osiškem sodiščem oproščen obtožbe, da je za časa vojne mučil Srbe v Sremsu. Državni pravdnik je proti razsodbi sodišča vložil pritožbo. Nato se je vrnila v Miltra-

vici nova razprava, pri kateri je bil Stenzel spoznan krivim in obsodjen na 7 mesecev ječe. Njegov zagovornik je vložil ničnostno pritožbo in te dni je zdel sedmorice v Zagrebu končno javno zadoštil. Stenzlu je bila kazen znižana na tri mesece s petletno pogojno dobo.

Krvava ljubavna tragedija. V Zdencih pri Osijeku je Josip Pole udaril svojo priateljico Anko Pavakovič s sekirjo večkrat po glavi in po prsih, tako da je oblezala mrtva. Nato je odšel v stajo, hoteč se tam obošiti. Vrv pa je počila, nakar je morilec skočil v vodnjak, iz katerega ga je rešil sosedi. Ubil je svojo priateljico zato, ker je mislil, da sam ne bo dolgo živel. Izročen je bil sodišču v Osijeku.

»sevarale«

že ne verjame, da eden par nogavic z žigom in znamko (idejo, modro ali zlato)

»ključ«

traja kakor štirje pari drugih. Zato kupite eden par in prepičajte se. Dobivate se v prodajalnah. 33-IV

Iz Ljubljane.

— Ceste in pota na Miru so zadnji čas uredili, nasuli in s parnim valjarjem utrdili. Naselbina dobi za nastale ulice in glavni dve cesti ulične in hišne tablice s številkami. Električna razsvetljava in vodovod sta napeljana, kanalizacija izvršena.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 22. do 31. marca beleži in je 22. t. m. Umrl je 37 oseb, 15 moških in 22 žensk. Smrtni vzrok: davica 1, kuga 1, ječma 2, sifilis 6, druge oblike jetik 2, rak 2, druge zle novotvorbe 4, bolezen na srcu 4, piščanica 5, druge bolezni na sopljih 1, driska 1 in vnetje črevesa 1, vnetje ledvic 1, prirojena slabost in prirojene telesne hibe 1, sinrost 3, samomor 1, druge bolezni 7. V tem času se je rodilo 49 otrok, 24 dečkov (1 mrtvorjen) in 25 deklic (4 mrtvorjene). Naznanih nalezljivih bolezni: škriatic 4, duševni kašelj 1.

— Pomočniki zbor gremila trgovcev v Ljubljani naznanja, da je poslanik g. Riko Tury odstopil. Njegove poščle je prevzel II. podnačelnik g. Miro Domicej.

— Velikonočno razstavo najlepših ženskih ročnih del priredi prihodni teden državni osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 6. II. nadstropje, na kar opozarjamo predvsem naš ženski svet.

— Jugoslovenska češkoslovska Liga v Ljubljani priredi v ponedeljek dne 5. aprila t. l. ob 8. zvečer v dvorani Mestnega doma predavanje »o češkoslovski industriji«. Predaval bo g. tajnik trg. in obrtn. zbornice Ivan Mohorič, njegova izjava: budo pojasnjevala skopične slike. Vstopnina za osebo 3 Din, za diake 1 Din. Na to prireditve opozarjamo zlasti trgovske in industrijske kroge in dijaštvo trgovskih šol. 680n

— Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo je imelo dne 28. marca t. l. svoj redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika z vsilkom dosedajni predsednik g. dr. Bohinj, podpredsednikom pa gg. Šeme in Lovša ter večnoma vsi stari odborniki. 681n

— Slov. pevskega društva Krakovo-Trnovo koncert, napovedan za petek, se bo vršil pozneje, ker je solist g. Banovec zadržan. Dan koncerta se objavi. — Koncert. V restavraciji kavarni »Tratinca« vsak večer koncert salonske kapele. Vstop prost. Se priporoča Mirko Tratinč. 682n

— Policijske ovadbe. Tekom včerajšnje dne so prispele na policijo sledeče ovadbe: radi tatvine 5, sumljivega stikanja 1, zlagalnih predpisov 1, nošenja orožja brez dovoljenja 1, prekrščenje policijske ure 1, prestopkov cestnopolicijskega reda 5, zasmehovanja straže 1.

— Star znanec ljubljanske policije, predvsem pa njenih zaporov, je notorični pianček Viktor Kuštrini. Mož je menda včeraj na 1. aprila praznoval svoj 150-letni zaporški jubilej. Je sploh stalen gost policije in zato bi bil umestno, da ga ta za daljšo dobo pošlje v »bron«.

— Samomor? Lovro Stojan, vratar na glavnem kolodvoru v Ljubljani in posestnik v Zeleni jami štev. 134, je dne 31. marca t. l. odšel od doma, rekoč, da gre v Smarno ob Savi. Ni se več vrnil. Ker se je v Jaršal ob obrežju Save našla njegova suknja in kloboč, obstoja sum, da je izvršil samomor. Pogrešani je srednje postave, ima kratko pristrizene črne lase, je nekoliko plešast ter je oblečen v črn suknjič, sive hlače, črne usnjate dokolenice. Mož je bil zadnje čase vidno potrt in otožen.

— Številne tatvine. Trgovskemu potniku Ferdinandu Petelinu je bilo snoči na Celovski cesti iz veže hiše štev. 61 ukraden kolo znamke »Puche«, vredno okoli 2000 D. Kolo ima številko 209.913. — Iz podstrešja hiše štev. 165 v Zeleni jami je bilo Ivanu Kravosu ukradenih 25 parov klobas, vrednih 250 Din. — Gostilničarki Miki Rus, stanujoči na Borštnikovem trgu je bil ukraden 75 Din vreden lonec. — Neznani storilec so na Golovcu posekali dva borovca in eno smreko. Drevesa so bila last posestnika Karla Počivalnika, ki ima 1000 Din škodo. — Sprevedniku Ivanu Šmucu je bila med vožnjo Grosuplje-Ljubljana ukradena usnjata torbica z različno posodo v vrednosti 322 Din.

— Prijatelji kurje pečenke na delu. V zadnjem času se množe tatvine kakovih, zalcev in druge perutnine. Predvsem so na delu tatovi v Šiški, kjer menda ni varen noben kurnik pred njimi. Tako so tatovi napravili pred kratkim obisk pri Ani Nežić v Sp. Šiški in ji ukradli 7 kokoši, v vrednosti 400 Din, včeraj pa je neznan tat od-

nesel iz kurnika delavca Frana Debicha na Celovski cesti 5 kokoši, vrednih 2.0 Din. Videti je, da se tatovi preskrbujejo za praznike.

Iz Celja.

— Masarykova proslava v mestnem gledališču. Mestno gledališče v Celju priredi po Veliki noči večerano proslavo 75-letnice predsednika češke republike T. G. Masaryka.

— Dve predavanji. V ponedeljek 50. t. m. je na Ljudskem vseučilišču predaval g. inž. Ivan Ahtik o elektriki in nje uporabi. Poslušalcev je bila polna risalta dvorana. Predavanje g. inženirja je bilo zanimivo in je poslušalec na prav poljudnem načinu seznanil s glavnimi pojmi te stroke. — Gosp. predavatelj je za svoja izjava, ja 2. l. obilo priznanja. — V ponedeljek 6. aprila se to predavanje nadaljuje. Predavatelj bo govoril o uporabi elektrike v praktičnem življenju in nas seznanil z različni električnimi napravami, kakor prosti vod itd. — Pojasnil bo nevarnosti, ki jih povzroča elektrika. Zelo zanimiva bo tudi statistika o razvoju elektrike, katero bo podal koncno predavanja. — V torek 31. marca oz. je v mali dvorani Narodnega doma predaval g. prof. Orožen o temi: »Sokol kot državljanka«. G. predavatelj je v zanimivem in logično zasnovanem izjavljanju očrtal funkcije vojaške, upravne in sodne organizacije, največ tri panoge prava: državljanske, politične in koalicijske pravo ter objasnili sistem absolutističnih in konstitucionalnih monarhij in ustroj republike. Ob koncu svojega predavanja je naglašal dolžnost Sokolstva, da vzgaja narod v duhu državljanskega smisla z besedo in dejanjem.

— Glasbena Matice v Celju priredi na svetno nedeljo dne 5. t. m. ob 1/2 20. zvečer v Mariji cerkvi cerkven koncert. Spore: 1. E. Grieg: Andante doloroso, za god. orkester. 2. Jak. Petelin (Gallus t. 1591): »Glejte, kako umira pravilni«, za mešan zbor. 3. a) Glazunov: Andante iz Slovkvarta. Za god. kvartet; b) Glazunov: Interludio in modo antice. Za god. kvartet. 4. Traven: »Sveit Kriz«, za mešan zbor. 5. C. Debussy: Lento iz godalnega kvarteta. — Kratak odmor. — 6. Bortnjanski: »Ny-e sily«, Jos. Koral: »Sv. Vavrac«, za god. orkester. 9. A. Foerster: »Ave Marija« iz opere »Gorenjski Slavček« za zbor in orkester.

Ugoden nakup

vsakovrstnih oblačil lastnega izdelka v razni kakovosti za gospode, dečke in otroke vam nudimo le konfekcijska tovarna

Fran Derenda & Cie., Ljubljana.

Prepičajte se o nizkih cenah ter si ogledite bogato zalogo na Erjavčevi cesti 2, nasproti dramskega gledališča, v neposredni bližini nunske cerkve.

Iz Maribora.

— M na občnem zboru podr. Jugoslovenske Matice v Mariboru je bil izvoljen ta le odbor: Drago Lednik, Mohorko in Fr. Oset za železničarje, Maroh in Kilnar za poštne urade, Kraševac za sodišče, F. Gabel in Dimnik za učitelstvo, Volčič za ur. urade, Kralj za polje. uslužbenice, Zorko za garnarne zavode, Zoržut za carinske uslužbenice, Drago Rosina za trgovce, Fr. Novak za obrtnike, Robert Kenda in Karl Prijatelj za profesorje zbor, Jakac in Zavodnik za kaznišniške navtavljenice, Karis za upokojence, Refa za zasebne uradnike, dr. Koračič za duhovščino, Lipoldova, Poljančova, Peterlinova in Levstikova za ženske organizacije, prota Trbojevič za pravoslavne prebivalstva, Trufenik za natakarje. Za pregledovalca računov sta izvoljena ravatelj Jolene in Toman. O občnem zboru se poročamo.

— M Zdravstveno stanje v Mariboru. Mestni fizikat v Mariboru je za čas od 22. do 28. marca objavil sledeče poročilo o stanju nalezljivih bolezni: škriatic ostalo 17 nanovo obolelo č. ozdravel 1, umrl 0, ostane 22; oslovski kašelj: ostal 0, nanovo obolelo 5, umrl 0.

Sokolstvo.

— Sokolsko društvo v Štepanji vasi ponovi na splošno želo občinstva v nedeljo dne 5. aprila v društveni telovadnici burko v treh delanji »Ne beša na z emilje. Začetek točno ob 7. Zdravo! 678n

— Za štepanjskega Sokola (knjižnico) se je nabralo v gostilni pri »Ožbičku« 53 dinarjev ob priliki godovanja.

— Sokolsko društvo v Radovljici priredi: v soboto, dne 4. t. m. ob 20. uri proslavo Masarykove 75-letnice. Na sporedu je predavanje in godbene točke. Vstop prost. 682n

Turistika in sport.

— Klagenfurter Sportverein: SK. Primorje. Predpredaja vstopnic za to tekmo je v trafiki Sever (s popustom). Selonburgova ulica. Dijaške le v predprodaji, mladinske pa pri dnevni blaginji. Dame v spremstvu kavalirjev imajo prost vstop. 682n

Naši rojaki v Ameriki.

Stražen samomor je izvršil dne 13. marca naš rojak Anton Zevnik iz Brocklyna. V napadu hipne blaznosti si je pre-rezal vrat in si obnem po prsih zadal 17 ran. Bil je takoj mrtev. Pokojnik je bil doma iz St. Jerneja na Dolenskem. — V kraju West Allis je policija aretirala Janca Bibra, njegovo ženo in 18 letnega njihovega sina. Z njimi vred je bilo aretiranih 11 moških, ki so obtoženi, da so imeli intimne odnose z 11 in 14 letnimi hčerkama Bibra, za kar je Biber prejel odkodnino. Policija navaja, da je vseh 11 moških, ki so rodom Hrvati, oženjenh in da imajo svoje rodline v Evropi. — Jos. Čepak, star 45 let, rodum iz Gornjega grada, je bil že pogrešan od 10. januarja t. l. Nče ni vedel, kam je izginil. Dne 1. marca so našli truplo pogrešanega v reki Milwaukee. Ne ve se, ali se Čepak ponesrečil, ali je izvršil samomor. — Arg-

trana je bila rojakinja Rož Stiglic, ki je v Milwaukee prodajala alkoholne pijače ter s tem prekršila prohibicijsko postavo. — V Oglesbiju, država Illinois, je umrl tragične smrti rojak Fran Zupančič. Dne 20. febr. se je z avtomobilom peljal proti domu svoje hčerke. Na poti se je v njegov avtomobil od sirani zaletel neki tovorni avto. Zupančičev avtomobil je, z veliko silo odletel v občestni jarek, pri čemer je Zupančiču strlo prst. Prepeljali so ga domov, kjer pa je podlegel poškodbam. Pokojnik je bil doma iz Mirne peči na Dolenskem. V Ameriki je živel 20 let. Zapuščal ženo in štiri otroke. — Dne 6. marca je umrl rojak Fran Pirc, doma iz Loke. Zapustil je ženo in štiri otroke. — Dne 6. marca je preminul v Clevelandu Josip Erjavac v starosti 58 let. Pokojnik je bil doma iz St. Vida na Dolenskem. — Dne 5. marca je bila od avtomobila povožena Marica Dolinar. Ima prebita črepanjo in ni verjetno, da okreva. Nesreča se je dogodila v Clevelandu.

Julijska krajina.

— Drugorodci in država. Pod tem naslovom je prebil »Piccolo« do g. članek, v katerem se zveka za ljudsko šolo med Jugoslovenci v tem smislu, da bi se otroci učili v materinski, priučiti pa bi se morali tudi italijanski v polni meri. »ar je mogoče v ljudski šoli. Ne ve pa, kako naj bi se pravzaprav uredila šola med italijanskimi Jugoslovenci. Sedaj išče obliko taki šoli in ugiba, kako bi se zadostilo želji Jugoslovenskega prebivalstva in varovalo stališče države napram novim podanikom. Zdi se nam, da išče »Piccolo« obliko, ki bi kazala svetu, kako skrbi država za drugorodce v osnovni šoli z njihovim materinsko. v resnici pa bi bila taka šola, po mnenju volilnih mož obmeje politike, najboljš način počasne pa govoje asimilacije in italijanizacije. »Picc« priporoča lepo postopanje z drugorodci in n. hče naj jih ne žali glete njihovega jezika in njihovih običajev. — Uradni morajo biti po »Piccolovem« izjavu čisto italijanski. Prihodnja jugoslovenska generacija bo že znala zadosti italijansko, da se bo lahko sporazumela s funkcijonarji brez polmaka. Traški list govori na dolgo tudi o irenditizmu, ki bi postal lahko usodepoln za Jugoslovane v Julijski Krajini. — V takem vsakdanjem razpravljanju o ravnanju z Jugoslovenci v dme preokret na pametnejšo stran za bodoče postopanje z našimi ljudmi v Julijski Krajini. Nasilna italijanizacija je smešna pa tudi nevarna, kakor se lahko čita med vrstami »Piccolovega« članka tudi za Italijo, ker vodi k irenditizmu, katerega se v obmejni deželi italijanski politiki bojijo, računajoč z odnosi s sosedji, posebno z Jugoslovci. Razsodna sunanja politika nasvetuje p. v. vidnost ob meji in stremenje po dobitih odnosih z Jugoslovenci. Morda so za tržaki izjavljani v neki zvezi tudi »imski faktorji. Ako niso, pa naj prouče razmera in dosežanje neuspehe nasilne politike v obmejni Julijski Krajini ter se potem po vzdelane malo vrše, to je do postenega in kulturne ravnanja z Jugoslovenci in Italijani. Ponavljamo, da bi bilo to Italiji v veliki korist.

— Eviva Ljening! so kričali neki mladi fantje po Vidnu in neli so pesmi. Ki niso bile vseč fašistom. Fantje, ki so doma iz frakcije Ploverno, po številu devet, so v takihli v zapor. Vsi imajo prijatelje Bressau.

Po svetu.

• Prijeten nalemnik. V Santi Quintinu na Francoskem je imel neki Julij Legal v najemu malo hišo, ki se je dala transportirati. Prebival je v hišici prav tepo, toda nalemnik ni hotel plačati. Lastnik premaklje hišo da je opetovano terjal, pa vedno brez uspeha. Končno je hotel najemnika Legala spraviti iz onega stanovanja. Legal je bil jezen radi tega in je sklenil, da se maščuje nad gospodarjem. Čez nekaj dni je šel gospodar zopet od doma z nalemnikom, da bo terjal Legala in ako ne plača, ga vrže hratkoma ven. Toda kako je bil začuden gospodar, ko ni bilo ne o njegovi hiši in ne o Legalu ne duha ne sluha več! Hudoobni nalemnik je odšel s hišo vred, prodal njene posamezne sestavne dele in izginil.

• Ravnanje z zdravniki. Kitajski cesar Kien-Long je vprašal nekoč Sir Georgea Stauntona, kako ravna na Angleškem z zdravniki. Ko mu je povedal, se je začudil kitajski cesar in rekel: Potem mi je jasno, zakaj imate na Angleškem tako veliko bolnikov. Jaz plačujem zdravnike na ted. Od trenutka pa, ko se počutim slab, prenehaj honorar, dokler nisem zopet zdrav! Sodite, katero ravnanje je boljše.

• Žensko vseučilišče v Indiji. V Poimi v Indiji obstoja žensko vseučilišče. Zanimivo je izvedeti, kako je prišlo do ustanovitve tega vseučilišča. Pandita Ramahi, ugledna indijska pedagoška voditeljica je pred desetletji osnovala dom za obubožane hindu stanske vdove. Na ta način je hotela podati indijskim vdovam priliko, da pogledajo svoje naobrazbo. Leta 1915. je dom štel že 236 vdov. Profesorju Karvu je nato prišla misel da pretvori ta dom v vseučilišče po vzoru japonskih ženskih vseučilišč. Profesor Karve je nabavil potrebna sredstva in leta 1919 je že prava žena položila na tem vseučilišču vseučilišče izpire. Leta 1920. je indijski bogataš obdaroval zavod z velikimi denarnimi dotacijami, na kar se je isti razširil v internat za ženske studentke in se je sezidal poseben dom za profesorje. Vseučilišču se je priključilo učiteljsko z visoko šolo. Učni jezik je angleški, dasi so učitelji na zavodu indijci. Obilnatna predmeta sta filozofija in hišno gospodarstvo, dočim algebra in geometrija nista obilnatna. Vseučilišče v Poimi je edino na svetu, kjer spada slikanje in glasba k curriculum vitae. Temu vseučilišču so se priključili posebni ženski zavodi po cel i Indiji kot v Bombayu, Barodi, Gwalioru itd. V zavode sprejemajo devojke vsak zast in slojev

Gospodarstvo.

Tržna poročila.

Zagrebaški tedenski sejem. Včerajšnji tedenski sejem v Zagrebu je bil precej slab, zlasti glede goveje živine in konj. Prašičev je bilo priganih več in tudi svin in krme je bilo na sejmu mnogo. Dočim so ostale cene goveje živine nespremenjene, so padli prašiči za 1 Din pri kg. Mladji prašiči so padli v ceni celo za 5 dinarjev pri kg in so bili skoraj vsi razprodani. Za konje je bilo nekaj kupcev samo iz Trsta. Danes je velik cvetni sejem, ki obeta dober poset in trgovino. Cene so normalne včeraj za kg žive vage: voli I. 12-12,50, II. 11-12, III. 8,50-9, bosanski voli I. 9-9,50, krave I. 11-12, II. 9-10, III. 4-6, bosanski krave 7-7,50, telet 12-14, prašiči domači 15-15,50, sremaki 17-17,50, mladi prašiči do 1 leta 1-12,50, nad 1 leto 12-13, konji težki 10-11,000, lahki 7-8,000, kmetijski 5-6,500. Krma met. stot. seno I. 113-125, II. 75-95, prešana 112-125, slama 75-125.

Domači lesni trg. Položaj na našem lesnem trgu se je nekoliko zboljšal, vendar na krizu se ne preneha. Zlasti kriza v izvozu je tako akutna, da so morali celo nekatera večja podjetja ustaviti izvoz. Režijskih in produkcijskih stroškov ne moremo znižati, dokler se porast cene ne ustavi in dokler se ne poveča njegova kupna moč v državi. Izvažamo nekaj lesa zlasti v Italijo in sicer hrastove klode in bukovo ogelje, vendar pa je opaziti tudi v tem prometu nazadovanje. Če pomislimo, da je znašal izvoz našega lesa v Italijo leta 1922. — 336.055 ton, da je v letu 1923. poskočil na 450.334 ton in da smo ostali pri tem tudi lani, je pač žalostno, da je naš izvoz v Italijo začetkom letošnjega leta tako nazadovaval. Res je, da so vladni ukrepi olajšali izvoz, vendar pa ne toliko, da bi mogli uspešno konkurirati z romunsko in avstrijsko lesno industrijo. Nedvomno kažejo sedanje cene na italijanskih tržiščih tendenco navzgor, vendar pa zgradbena akcija v Italiji nazaduje, tako da ne moremo računati s stabilizacijo sedanjih cen. Hrastov les gre v promet na francoskem tržišču, kjer cene skačejo. Cene drv so padle. Male količine drv smo izvozili v Italijo in Madžarsko.

Inozemska tržišča. Radi zastaja v uvozu jugoslovenskega lesa je v Italiji čedalje več avstrijskih ponudb in cene avstrijskega lesa so od dne do dne solidnejše. Iz Jugoslavije prihajajo dan za dnem ponudbe. Zdi se, da se kmalu prične redni uvoz. Jugoslovenski les se ponuja franko vagon Postojna: jelov les hodi uslo Trst od 8-8 do 13-16 cm 150-160 Mr m³, de-

ške 20-60 mm od 16 cm dalje po 240 Mr, 20-60 mm od 10-15 cm po 195 Mr, 20-60 milimetrov nad 16 cm l. in II. po 845 Mr m³. Italijanski kupci so še vedno zelo rezervirani. Te dni se regulirajo cene na italijanskem tržišču pod vplivom ruskega lesa. Na francoskem lesnem trgu je še vedno stagnacija. Nekaj gradbenega lesa potrebuje Francija za zgradbe v predmestjih Pariza. V Avstriji je povpraševanje po lesu za tu- in inozemstvo. Loko promet je zelo slab. Malo povpraševanja je bilo po gradbenem lesu, pa še to po znižanih cenah.

—g Izenačenje takse za vizume. Predlog našega konzularnega oddelka pri zunanjem ministristvu, da se takse za konzularne vizume izenačijo, je že sprejela Italija in Češkoslovaška. Pričakovati je, da ga sprejmejo tudi druge države. Z naše strani se predlaga, da bi znašala taksa za tranzitni vizum samo za potovanje brez presledka 1 zlati frank, vizum za šest mesecev z omejenim številom potovanj 10 zlatih frankov, prosti vizum s povračilom 5 zlatih frankov. Dostoj je veljal princip reciprocity.

—g Poštni promet z Rusijo. Med Rusijo in Romunijo bo kmalu obnovljen direktni poštni promet. Zato je upati, da bo mogoče v kratkem preko Romunije obnoviti tudi poštni promet med Jugoslavijo in Rusijo.

—g Prepoved uvoza piva z etiketo Sv. Save. Uprava za zaščito industrijske svojine je v zvezi s 151. zakona v zaščiti industrijske svojine prepovedala uvoz piva, katero uvaža firma Kőbanyai Polgari Szőlő és Szent István Tarszerművek R. T. v našo kraljevino z etiketo, na kateri je slika sv. Save.

—g Opozorilo ponudnikom pri licitacijah. Ker se dogajajo primeri, da opuščajo ponudniki pri predlogu svojih ponudb za razne licitacije določila čl. 91 zakona o državnem računovodstvu in čl. 30 izvršilnega pravilnika, je prosila direkcija državnih železnic v Subotici našo trgovsko in obrtniško zbornico, da opozori vse zainteresirane, naj bi napisali na vsako ponudbo pred podpisom opombo, da so jim pogoji (obrazci, načrti itd.) znani in da se z njimi strinjajo.

—g Prodaja odpadkov (od blaga, usnja, kovin itd.) se bo vršila dne 18. aprila t. l. pri upravi 4. zavoda za izradu vojne odeje v Zagrebu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

To in ono.

Morilec Amalije Leirerjeve izvršil samomor.

Iz Sternberka na Češkoslovaškem poročajo: Mirne sternberske ulice je v torek popoldne nenadoma razburil dogodek, ki je globoko pretresel vse prebivalstvo. Popoldne je prišel v Sternberk višji policijski nadzornik Jakob Ševčík, znan po odkritju Lützmannove afera v Olomucu ter je odšel z orožniškim stražmojstvom v hišo št. 46 v Obloukovi ulici. Ta hiša je last stavca Bedřicha Piescha. V ponedeljek minulega tedna se je mudil pri Pieschu mladenec, ki se je predstavil kot Jakob Schlesinger. Ob 14. popoldne je policijski nadzornik Ševčík potkal na vrata Pieschove hiše ter vprašal gospodarija, če sme govoriti s Schlesingerjem. Pieschova soproga je odgovorila, da Schlesinger spi. Vendar pa je odšla v njegovo sobo in ga opozorila: »Herr Jakob, einige Herren wollen sie sprechen. V tem je stopil nadzornik Ševčík v sobo, kjer je ležal Schlesinger, pokril z odejo čez glavo. Takoj za njim je vstopil tudi orožniški stražmojster. Tisti hip je počil strel. Nadzornik Ševčík je tipoma potegnil samokres in se je takoj prepračil, da je tragedija že končana. Iz ust Jakoba Schlesingerja, ki je krčevito stiskal v roki samokres, je tekla curkoma kri. Bilo je jasno, da je mož, ki ga je iskala roka pravice, mrtev. Nadzornik Ševčík je napravil odtisk samomorilčevih prstov in napravil domneva, s katero je prišel v Pieschovo hišo, se je potrdila. Odtisi prstov so dokazali, da je samomorilec identičen z morilcem Amalije Leirerjeve Pöörjem.

Pöör je bil na mestu mrtev. Ustrelil se je v usta in krogla mu je prebila tihnik. Pri njem so našli listine, glaseče se na ime zločinca Dohnala. Njegovo truplo so odpeljali v sternbergovo mrtvašnico. Vest o samomoru morilca se je bliskovito raznesla po mestu in okolici in ljudstvo je začelo kmalu govoriti, da se je v Pieschovi hiši ustrelil nadporočnik Lederer, drugi znani madžarski morilec. Po Pöörjevem samomoru je odpotoval policijski nadzornik Ševčík iz Sternberga, da poišče njegove so-krivce. Kako so prišli morilcu na sled in izvedeli za njegovo skrivalske, je zagonetka. Višji policijski nadzornik Ševčík je izvedel o njegovem bivališču baje iz zasliševanja zločinca Dohnala, ki je bil aretiran v Olomucu in ki pozna tudi kraj, kjer so skrili dragulji umorjene Amalije Leirerjeve. Podrobnosti preiskave bodo znane, ko pride policija v roke vsi udeleženci umora nesrečne Amalije Leirerjeve.

Tragična smrt ameriškega Slovencea.

V Hollywoodu, lepem in slovitem filmskem mestecu, ki leži v Kaliforniji, se je odigrala pred kratkim krvava tragedija, čije nedolžna žrtev je mlad Slovenec. D. J. godok je sledeč: Dne 8. marca je naš rojak Godfrey Repenšek pred hišo Harry Chandlerja, urednika »Los Angeles Times«, na trebuchu ležeč popravljal Chandlerjev avtomobil.

Nenadoma se je Repenšku približal vrtnar, uslužen pri Chandlerju in oddal nanj več strelcev. Repenšek je bil takoj mrtev, morilec pa je nato tudi sebi pognal kroglo v glavo. Polcija v Los Angelesu je takoj uveljavila obširno preiskavo, da dožene vzrok krvavega dejanja. Ugotovilo se je, da je bil vrtnar strastno zaljubljen v neko devojko, ki ga pa ni marala. Vrtnar je smrtal, da je temu kriv Repenšek. Tekom na daljše preiskave se je tudi ugotovilo, da je vrtnar trpel na fiksnih idejah, da mu je Repenšek nasproten in da ga noče spraviti od hiše. Dokazano je, da ga Repenšek deklice sploh ni poznal.

Repenšek se je šele pred enim letom poročil. Rodom je bil iz Milwaukee, kjer bi vajo njegovi roditelji. Zapustil je mlado ženo, starše in štiri brate. Njegova tragična smrt je med ameriški rojaki vzbudila splošno sočutje.

Maharadža in plesalka.

V Bombaju v Indiji se je te dni pričel senzacionalen proces proti šestim atentatorjem, ki so v januarju t. l. napadli 22-letno indijsko plesalko Mumtaz - Begum, ki z rožem razmesarila obraz ter usmrtila njeno soprogo. Plesalka je namreč pobegnila iz harema indijskega maharadža. Plesalka je izpovedala, da je kot 10-letna deklica postala ljubljanka maharadža. Imela je z njim otroka, ki pa je umrl. Maharadža se je lepe ljubice kmalu naveličal in padla je pri njem v popolno nemilost. Končno ji je s pomočjo nekega angleškega stražnika uspelo pobegniti.

Proces vzbuja v Indiji ogromno zanimanje, ker je v afero vpletenih več uglednih in najvišjih dostojanstvenikov maharadža.

Zaslišan je bil stric plesalka Begul, ki je izpovedal, da je prejel ukaz, da se javi pri maharadžu in je zato odpotoval v Indoro. Prišedši tja, je od dveh soudeležencev zaznal, da je treba plesalko odpeljati v Indoro in da mora pri tem sodelovati Begul.

se je takoj vrnil v Bombay in je o načrtu obvestil tovarnarja Bablo, pri kojem je bila Mumtaza. Med tem je tudi izvedel, da je bil sluga tovarnarja Babla podkupljen, da ponoči odpre hišna vrata. Slugo so nato pretepli in odpustili.

Za tem je bil zaslišan neki sofer, ki je izpovedal, da mu je eden izmed častnikov maharadža dal mnogo denarja za sodelovanje pri atentatu, obljubljen pa mu je bilo od maharadža še več. Proces se nadaljuje in je glasom izpovedi nekaterih pri maharadža zelo obremenjen.

Riba v borbi z malarijo.

V pobijanju malarije igrajo glavno vlogo sredstva, ki lahko pokončajo komarje. Znano je namreč, da prenašajo facije te bolezni komarji. Najbolj zanesljivo so sredstva, s pomočjo katerih pokončimo ličinke komarjev, ki žive večinoma v močvirjih. V ta namen služijo človeku nekatere kemične snovi, pa tudi plin, petrolej itd. Nedavno so si začeli ljudje pomagati v borbi s komarji tudi s prirodnimi sovražniki teh škodljivcev. K tem sovražnikom prištevamo v prvi vrsti ribe, ki se hranijo z ličinkami in jajci komarjev.

Zvezo med komarji in nekaterimi sladkovodnimi ribami so odkrili ameriški in angleški prirodoslovci. Ugotovili so, da so bili služali malarije tam, kjer žive v večjih množinah te ribe, zelo redki. Eden največjih sovražnikov komarjev in torej tudi človeških prijateljev je ribica gambusia, ki se plodi s čudovito brzino in je večinoma samo ličinke komarjev. V Zedinjenih državah, kjer je malarija zelo razširjena, so napravili s to ribo več posrečenih poskusov. Nedavno so prenesli to ribico tudi v Evropo in zadnje čase delajo z njo poskuse v Italiji. Rezultati so povsem zadovoljivi. Ribica z veliko slastjo požira ličinke komarjev in s tem nehoti pomaga človeku v borbi proti malariji.

Kongres za esperanto v Ženevi. Povodom letošnjega svetovnega kongresa za esperanto v Ženevi se bodo vršila od 1. do 7. avgusta visokošolska predavanja v tem jeziku. Svečana otvoritev tečajev bo 31. julija pod vodstvom rektorja na ženevski univerzi. Prireditve se porazdeli na štiri oddelke, organizira jo J. J. Rousseau in mednarodni esperantski zavezi s sodelovanjem Društva naroda, mednarodnega delovnega urada, svetovnopoliškega društva, svetovnobrojavne zveze in mednarodnega komiteja Rdečega križa.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Opalograph dobite edino le pri L. Baraga, Selenburgova ulica šte. 6.

Ferdo Primožič — parketar —
in
mizarški mojster
Ljubljana, Trnovski pristan 4
se priporoča za dobavo in polaganje hrastovih in bukovih parketov, popraviljanje in struženje starih podov in vsa v mizarstvo stroko spadajoča dela.

Za Veliko noč!
Antonija Pibernik trgovina s delikatesami
Ljubljana, Vodnikov trg
Praške gneti, vedno sveže hrenovke in vse vrste mesnih izdelkov; vse vrste sira; čajno maslo; vse vrste marmelade, kompotov in sadnih sokov; vina v buteljkah, čaj rum, konjak, likerji.
Solidna posrežba. Konkurenčne cene.

VITKO
v večni dobi 6 let spaval včeraj dne 1. aprila ob polu 24 uri po noči med nebeške krilate.
V petek, dne 3. aprila ob 4 uri popolne bomo spremi i našega ljubljenskega hiše žalosti, Gosposka ulica 3/II, na pokopališče k Sv. Križu.
Globoko žalujoča rodbina
učitelj M. Salbergerja.

Ioan Fortuna
posrežnik.
Pogreb nepoznanega rajnega bo v petek, dne 3. aprila 1925 ob osmih in hiše žalosti na farno pokopališče v Šiški.
V. male zadušnice se bodo vrle v farni cerkvi.
V Šiški, dne 1. aprila 1925.
Ferdinand Fortuna, brat.
Paul Fortuna in Josipa Juvančeva, sestr.

NARODNI KNJIGARNI
PRE-ERNOVA ULICA

Orehe
dobre kakovosti, od 50 kg naprej
oddaja najceneje trdika 977
I. Knez
Ljubljana, Gosposvetska cesta 3

Sprejme se
KORESPONDENT

ki zna razven slovenščine, srbohrvaščine, tudi popolnoma nemško, italijansko ali francosko ter po mogočnosti tudi angleško.
Eksportni akademiki imajo prednost.

Ponudbe pod: K. T. V. na upravo Slov. Naroda.

J. Stjepušin
= Sisak =
preparata
samo za tambura, Rca, partitura i ostale potrebščine za svo glasbalo.
SIL

Za staro in mlado

dobite vse knjige —
mladinske pravljice in legende, za malčke veliko izbiro slikanic z domačimi in divjimi živalmi ter razne romane in povesti za odrasle v veliki izbiri v

NARODNI KNJIGARNI
PRE-ERNOVA ULICA

Kupujte srečke za Sokolski Tabor!!
Braća Kolländer (Subotica)

preporučuju bogato skladište perja za jorgane i jastuke od najjeftinije do najfinije vrste. Najbolje poznata eksport firma, potpunu garanciju pruža. — Brza i tačna posluga.

Radio aparati
z refleksnikom
ki sprejemajo iz vseh evropskih postaj, Din 750.
Posamni deli za »radio« ceni. — Na željo se aparati preskusijo pri prodaji.
Elektro Company, Ljubljana
Sv. Petra cesta 25

Iščemo za svoj veleindustrijski
papirniški obrat Vevče, 6 km od Ljubljane,
pomožnega obratnega inženjerja

s strojno in elektrotehnično visokošolsko izobrazbo in primerno prakso v industrijskih podjetjih. Jugoslovansko državljanstvo in popolno obvladanje slovenskega ali srbohrvaškega ter nemškega jezika in starost ne pod 28 leti pogoji. Samci imajo prednost. Službeni nastop najkasneje do meseca junija t. l. Curriculum vitae, navedbo referenc in zahtevke glede plače vsebujoče ponudbe naj se naslove na:

Tajništvo Združenih papirnic d. d., Ljubljana, Dunajska cesta 1 b/II.

Pri odjema čez 500 Din 5%, popusta!

Neverjetno!
Prodajam vse manufakturno blago, kakor: najfinišne čelste kamgarne za obleke in površnike, sukno od najboljšega angleškega do najcenejšega (Din 33), žamet za hiše, kakor tudi hlačvino, ševjot vseh vrst, f ni češki cejir, šifone (od Din 14), plavino in vse drugo po izvanredno nizki ceni in pri odjemu čez Din 500 dam 5%, popusta!

Krojati in šiviti popust pri vsaki stvari.
Edino pri
Ioan Kos
Šiška, Celovška cesta 2.
Podružnica: Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. —
Podružnica: Goranjsko, Srednja vas 2.
Pri odjema čez 500 Din 5%, popusta!

Ivan Magdič,
krojač, Ljubljana, Gledališka ulica 7 — se pri poročja za spomladno sezono.

Svilene klobuke,
okrašene, od 200 Din naprej v raznih barvah — prodaja Minka Horvat, modistka, Ljubljana, Štari trg.

Predtiskanje
ročnih del najmodernejših vzorcev po izvanredno nizkih cenah. — Pred Skofijo 1/I.

Suhe mavrohe ali smrečke
kupujemo.
Kupci smo tudi za suhe go-be jurčke.

SEVER & COMP.,
75 L. Ljubljana.

Potnika
za prodajo elektrotehnične materijala išče za takojšnji nastop elektrotehnična veltovrdka. Državljanstvo SHS in znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi pogoj. — Ponudbe z navedbo življenjepis in sliki je vpsolati pod »Potnik/973« na upravo »Slov. Narod.«

Najceneje
se podpletajo raznovrstne nogavice. — Pred Skofijo 1/I.

Na stanovanje
in hrano sprejemem gospoda. — Naslov pove uprava »Sl. Narod.«

Stanovanje
štirih sob z vsem komfortom, v vili, se zamenja z večjim od 5-6 sob. — Ponudbe pod »Zamenjava/970« na upravo »Sl. Narod.«

Hiša,
dobro ohranjena — se ugodno prodaja. — Pismene ponudbe pod »Dobro ohranjena/969« na upravo »Slov. Narod.«

Narodaj
dve kompletni postelji, nekaj ženskih in moških spomladanskih oblek v prav dobrem stanju. — Istotam se sprejme boljše gospod na stanovanje, event. tudi na hrano. — Naslov pove uprava »Sl. Narod.«

Vinotoč,
Naznanja se, da se že točijo najboljša vina za velikonočne praznike. — Posebno dobri silvanec čez ulico dinar ceneje. — Grajska klet na Mestnem trgu št. 13.

Belokranjski dan.

Velike tombelo priredi Belokranjska podružnica S. P. D. dne 3. maja t. l. na Kongresnem trgu v Ljubljani za zgradbo planinskega doma na Mirni gori v Belokranjini.

Dobitki:

I. 6 tombol:	1. Snelina iz orehovega lesa . . .	9'00 Din
	2. Parni stroj . . .	50'00 Din
	3. Moško kolo . . .	3000 Din
	4. Sivalni stol . . .	4000 Din
	5. Knjižnica, zastopana po vseh modernih nisaletjih . . .	15'00 Din
	6. Kuhinjska oprema . . .	1500 Din

II. 50 kvatern
III. 50 činkvinov
Obsegajočih zelo potrebnih reči, kako: vreča moke, zaboj sladkorja, dežni plašč itd.

Dobitki so razstavljeni pri g. Ivanu Černetu na Dunajski cesti.

Pred tombelo odhod belokranjskih svačev v pristnih narodnih nožah z godbo in dobili po mestu.

Kupujte srečke!

ODBOR